

Οι Αναγκαίοι Όροι : απαιτήσεις και κατευθύνσεις για την εκπλήρωσή τους

**Προγραμματική περίοδος
2021 - 2027**

Απρίλιος 2021

έκδοση 2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Πίνακας Περιεχομένων

1. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ	3
1.1. Το πλαίσιο που διέπει τους Αναγκαίους Όρους	3
1.2. Η μεθοδολογική προσέγγιση σε εθνικό επίπεδο	6
2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΟΡΟ	23
❖ Στόχος Πολιτικής 1 (ΕΤΠΑ)	23
1.1 Good governance of national or regional smart specialization strategy	23
1.2 National or regional broadband plan.....	25
❖ Στόχος Πολιτικής 2 (ΕΤΠΑ & ΤΣ)	28
2.1 Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings.....	28
2.2 Governance of the energy sector	28
2.3 Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU	28
2.4 Effective disaster risk management framework	31
2.5 Updated planning for required investments in water and wastewater sectors	34
2.6 Updated planning for waste management	37
2.7 Prioritised action framework for the necessary conversation measures involving Union co-financing	39
❖ Στόχος Πολιτικής 3 (ΕΤΠΑ & ΤΣ)	41
3. Comprehensive transport planning at the appropriate level (ΕΤΠΑ & ΤΣ).....	41
❖ Στόχος Πολιτικής 4 (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)	44
4.1 Strategic policy framework for active labor market policies (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)	44
4.2 National strategic framework for gender equality (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+).....	47
4.3 Strategic policy framework for the education and training system at all levels (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+).....	50
4.4 National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+).....	53
4.5 National Roma Integration Strategy inclusion strategic policy framework (ΕΚΤ+)	56
4.6 Strategic policy framework for health and long-term care (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+).....	58
3. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΟΡΟ	61
1. Effective monitoring mechanisms of the public procurement market	61
2. Tools and capacity for effective application of State aid rules.....	63
3. Effective application and implementation of the EU Charter of Fundamental Rights	65

4. Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC .. 67

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΟΡΩΝ 70

Πίνακες

<u>ΠΙΝΑΚΑΣ I</u>	<u>Αναγκαίοι Όροι και Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο</u>	<u>8</u>
<u>ΠΙΝΑΚΑΣ II</u>	<u>Αρμόδιοι φορείς ανά Θεματικό Αναγκαίο Όρο</u>	<u>13</u>
<u>ΠΙΝΑΚΑΣ III</u>	<u>Συσχέτιση των 5 Στόχων Πολιτικής με τα Ταμεία, τους ειδικούς στόχους και τους αναγκαίους όρους</u>	<u>18</u>
<u>ΠΙΝΑΚΑΣ IV</u>	<u>Πρόοδος εκπλήρωσης Αναγκαίων Όρων</u>	<u>71</u>
<u>ΠΙΝΑΚΑΣ V</u>	<u>Table 1: Enabling conditions (υπόδειγμα προγράμματος)</u>	<u>76</u>

1. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ

1.1. Το πλαίσιο που διέπει τους Αναγκαίους Όρους

- Στο σχέδιο του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) που δημοσιεύτηκε στις 29.05.2018 περιλαμβάνονται **16 Θεματικοί Αναγκαίοι Όροι**¹ και **4 Οριζόντιοι**.
- Στο άρθρο 15 του ΚΚΔ² (αρχικά άρθρο 11) αναφέρεται πως «..για κάθε ειδικό στόχο, ορίζονται αναγκαίοι πρόσφοροι όροι» και καθορίζονται το πλαίσιο και οι προϋποθέσεις εφαρμογής τους.
- Οι **Θεματικοί ΑΟ** αποτυπώνονται στο Παράρτημα IV του σχεδίου του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ). Έχουν εφαρμογή στα Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+).

Εξαιρούνται τα Προγράμματα Interreg και σύμφωνα με το σχέδιο Κανονισμού του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), οι πόροι που μεταφέρονται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+ στο Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης. Σε εξαίρεση από την εφαρμογή βρίσκονται και οι πόροι που διατίθενται από το ΕΣΠΑ 2021-2027 στο INVEST EU (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+ στην περίπτωση της Ελλάδας βάση του υποβληθέντος 1^{ου} σχεδίου ΕΣΠΑ), καθώς σε αυτούς δεν εφαρμόζονται οι κανόνες επιμερισμένης διαχείρισης του ΚΚΔ, αλλά οι διατάξεις του ειδικού Κανονισμού INVEST EU.

- Οι **4 Οριζόντιοι Αναγκαίοι Όροι** αφορούν τις Δημόσιες Συμβάσεις, τις Κρατικές Ενισχύσεις, τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα άτομα με αναπηρίες. Οι Οριζόντιοι ΑΟ αφορούν όλους τους Ειδικούς Στόχους και έχουν εφαρμογή σε όλα τα Προγράμματα του ΕΤΠΑ (με εξαίρεση τα Προγράμματα Interreg), του ΤΣ, του ΕΚΤ+, του ΤΔΜ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) καθώς και στα Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (ΤΑΜΕ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) και το Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) πλην του οριζόντιου ΑΟ για τις Κρατικές Ενισχύσεις που δεν έχει εφαρμογή στα τρία τελευταία.
- Δεδομένου ότι στην τρέχουσα συγκυρία βρισκόμαστε κοντά στο κλείσιμο της προγραμματικής περιόδου (ΠΠ) 2014-2020 και όσο αναμένονται οι τελικές οδηγίες κλεισίματος από την Ευρ. Επιτροπή, επισημαίνεται πως οι ΔΑ θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις προϋποθέσεις εφαρμογής των ΑΟ στα τμηματοποιημένα έργα που θα επιλεγούν να μεταφερθούν στα προγράμματα της νέας ΠΠ.
- Οι Θεματικοί Αναγκαίοι Όροι συνδέονται με τους ειδικούς στόχους του ΚΚΔ και **καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των κύριων επιλογών συγχρηματοδότησης** της χώρας. Ενδεικτικά αναφέρονται οι τομείς :

1 Στη χρονική στιγμή που οριστικοποιείται η παρούσα έκδοση του εγγράφου έχει επέλθει συμφωνία στα κείμενα των Κανονισμών. Ωστόσο τα κείμενα αυτά δεν είναι ακόμα οριστικά καθώς θα υπάρξουν προσαρμογές στη διατύπωση (*lawyer-linguistic review*) χωρίς όμως αυτές οι αλλαγές να αλλάζουν την ουσία τους. Αναφορικά με τα κείμενα των ΑΟ από τα Παρατήματα III και IV το περιεχόμενο αποτυπώνεται σύμφωνα με το από 25.02.2021/6180/21 ADD1.

2 Το άρθρο που αναφέρεται στους Αναγκαίους Όρους άλλαξε αρίθμηση μετά την πλέον πρόσφατη διαθέσιμη έκδοση του ΚΚΔ (23.03.2021), στην οποία αναμένονται περαιτέρω προσαρμογές στη διατύπωση (*lawyer-linguistic review*) χωρίς όμως αυτές οι αλλαγές να αλλάζουν την ουσία. Ενώ στην έκδοση του 2018 και μέχρι πρότινος ήταν το άρθρο 11, πλέον πρόκειται για το άρθρο 15. Αλλαγές έχουν γίνει και σε άλλα άρθρα του ΚΚΔ που αναφέρονται στο κείμενο.

- έρευνα & καινοτομία
 - ανάπτυξη & ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ
 - ενέργεια
 - προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
 - διαχείριση της πρόληψης των κινδύνων
 - διαχείριση των υδάτων συμπεριλαμβανομένων των λυμάτων
 - διαχείριση των στερεών αποβλήτων
 - ψηφιακή διασύνδεση & ψηφιοποίηση
 - μεταφορές
 - ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στην αγορά εργασίας με έμφαση στους νέους
 - προαγωγή της ισότητας των φύλων
 - εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, δια βίου μάθηση
 - κοινωνική ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, αποϊδρυματοποίηση, προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά
 - υγεία και μακροχρόνια φροντίδα
- Η **μη εκπλήρωση** των Αναγκαίων Όρων συνδέεται με την εισροή των κοινοτικών πόρων στη χώρα. Πιο συγκεκριμένα, στο σχέδιο του ΚΚΔ (αρθ. 15, παρ.5), η μη εκπλήρωση των αναγκαίων όρων συνδέεται με τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων πληρωμής των Κρατών προς την Ε. Επιτροπή για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα. Η προϋπόθεση αυτή, με βάση την πρόοδο της διαπραγμάτευσης των Κανονισμών, διαμορφώθηκε ως *«δαπάνες που σχετίζονται με πράξεις που συνδέονται με ειδικό στόχο δε θα αποδοθούν από την Επιτροπή στο Κράτος Μέλος μέχρι να ενημερωθεί η Επιτροπή από το Κράτος Μέλος για την εκπλήρωση του αναγκαίου όρου»*. Αυτό μεταφράζεται στο ότι τα έργα που εξαρτώνται από τους Αναγκαίους Όρους θα υλοποιούνται και θα πληρώνονται με εθνικούς πόρους μέχρι να ικανοποιηθούν **επίσημα** οι απαιτήσεις που περιγράφονται στα κριτήρια εκπλήρωσης των επιμέρους Αναγκαίων Όρων.
 - Η εκπλήρωση των ΑΟ, σύμφωνα με τα κανονιστικά κείμενα, δεν συνδέεται με τη χρηματοδότηση των έργων που θα ενταχθούν στο Εθνικό Σχέδιο του Ταμείου Ανάκαμψης (RRF).
 - Οι Αναγκαίοι Όροι αποτελούν ως επί το πλείστον συνέχεια των αιρεσιμοτήτων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, για τις οποίες με βάση τις απαιτήσεις των κριτηρίων των ΑΟ απαιτείται η περαιτέρω εφαρμογή και η εξέλιξή τους.
 - Τα στρατηγικά και τα τομεακά σχέδια, τα οποία αποτελούν τη βάση για το πλαίσιο των απαιτήσεων που αναλύονται στα επιμέρους κριτήρια ανά ΑΟ, θα πρέπει να καλύπτουν το χρονικό ορίζοντα όλης της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2021-2027 (έως και 2029 στη λογική του n+2).
 - Η τεκμηρίωση που απαιτείται για την εκπλήρωση ενός ΑΟ δεν χρειάζεται να εξαντλείται εντός ενός μοναδικού κειμένου, αλλά είναι απαραίτητο να υπάρχει σύνδεση και συνάφεια μεταξύ των διαφορετικών κειμένων που ενδεχομένως απαιτείται να καταρτιστούν για την εκπλήρωση του ΑΟ σύμφωνα με τις επιμέρους απαιτήσεις των κριτηρίων, με βάση την κατεύθυνση που δόθηκε σε τεχνικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε από την Ευρ. Επιτροπή στις 19/10/2020 για τους οριζόντιους αναγκαίους όρους. Για το σκοπό αυτό θα οριστικοποιηθεί στο αμέσως επόμενο διάστημα η διαδικασία με την οποία οι ελληνικές αρχές θα τεκμηριώνουν και θα επιδιώκουν την αποδοχή της Ευρ. Επιτροπής επί της

εκπλήρωσης των ΑΟ και η ΕΥΣΣΑ θα συνεργαστεί με τους αρμόδιους φορείς για την εκπόνηση της.

- Στον **ΠΙΝΑΚΑ Ι** αποτυπώνεται η σύνδεση των ΑΟ με το υφιστάμενο στρατηγικό και επιχειρησιακό πλαίσιο ανά τομέα πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η παράθεση είναι ενδεικτική. Στην περίπτωση που ένα κριτήριο δεν εκπληρώνεται κατά την επίσημη υποβολή ενός προγράμματος στην Ε.Ε, δεν απαιτείται η κατάρτιση και η αποστολή στην Ε.Ε ενός σχεδίου δράσης όπου θα περιγράφονται οι ενέργειες για την εκπλήρωση των απαιτήσεων.
- Για να αξιολογηθεί ένας ΑΟ ότι εκπληρώνεται, θα πρέπει **όλα** τα κριτήρια του ΑΟ να εκπληρώνονται σε συνέχεια της αρχικής αυτοαξιολόγησης του ΚΜ και της σχετικής αξιολόγησης από τις υπηρεσίες της ΕΕ. Στην προγραμματική περίοδο 2021 – 2027, **δεν υπάρχει η έννοια της μερικής εκπλήρωσης** όπως ισχύει στην προγραμματική περίοδο 2014 – 2020.
- Οι ΑΟ θα αξιολογούνται καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου ως προς την εκπλήρωση και την τήρηση των απαιτήσεων των επιμέρους κριτηρίων σύμφωνα με τις σχετικές κανονιστικές προβλέψεις. Το κράτος μέλος θα πρέπει να ενημερώνει την Ευρ. Επιτροπή για κάθε αλλαγή που επιδρά στην εκπλήρωση των απαιτήσεων ενός ΑΟ. Στην περίπτωση που η Ευρ. Επιτροπή κρίνει πως ο ΑΟ δεν εκπληρώνεται μπορεί να σταματήσει τη χρηματοδότηση των πράξεων που εντάσσονται στους ειδικούς στόχους που ο ΑΟ συνδέεται. Το ΚΜ έχει προθεσμία ενός μήνα να απαντήσει σχετικά στην Ευρ. Επιτροπή.
- Οι ΑΟ θα συνδέονται και με τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- Την τελική ευθύνη για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των αναγκαίων όρων θα έχουν η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και η ΓΔ Απασχόλησης της ΕΕ (γεωγραφικές μονάδες) αναλόγως του πεδίου αρμοδιότητας. Οι Γενικές Διευθύνσεις αυτές συνεργάζονται με τις σχετικές θεματικές Γενικές Διευθύνσεις της Ευρ. Επιτροπής.
- Σύμφωνα με το άρθρο 73 (αρχικό 67, βλ. 2^η υποσημ.) του ΚΚΔ, τα κριτήρια επιλογής πράξεων στην προγραμματική περίοδο 2021 – 2027 θα περιέχουν αξιολόγηση συμμόρφωσης των προτεινόμενων δράσεων με τα σχετικά στρατηγικά σχέδια που προκύπτουν από τα κριτήρια των ΑΟ (“...corresponding strategies and planning documents established for the fulfilment of that enabling condition”) και αποτελούν την αφετηρία αξιολόγησης της εκπλήρωσης των αναγκαίων όρων.
- Σε εθνικό επίπεδο, η εκπλήρωση των απαιτήσεων πολλών ΑΟ αποτελεί αρμοδιότητα περισσότερων της μίας Γενικών Γραμματειών που σε κάποιες περιπτώσεις ανήκουν σε διαφορετικά Υπουργεία. Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων των ΑΟ απαιτείται η συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών Γενικών Γραμματειών. Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - Ο Αναγκαίος Όρος για τα Ύδατα όπου απαιτείται η συνεργασία του ΥΠΕΝ, του ΥΠΕΣ, του Υπουργείου Υγείας και με την τεχνική συνδρομή της ΜΟΔ.
 - Ο Αναγκαίος Όρος για την Εκπαίδευση & την Κατάρτιση όπου απαιτείται η συνεργασία του Υπ. Παιδείας & Θρ. και του Υπ. Εργασίας & ΚΥ.
 - Οι οριζόντιοι Αναγκαίοι Όροι για την εφαρμογή της Χάρτας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα ΑμεΑ απαιτούν τη συνεργασία υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού στο Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων (ΕΥΣΣΑ, ΕΥΘΥ), του Υπουργού Επικρατείας για το Εθνικό Σχέδιο Δικαιωμάτων για τα ΑμεΑ και των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων.

- Στον **Πίνακα II** αποτυπώνονται οι αρμόδιες Γενικές Γραμματείες για την εκπλήρωση των ΑΟ καθώς και οι εμπλεκόμενοι φορείς με βάση τη σχετική αλληλογραφία του Υπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων με τους αρμόδιους Υπουργούς.
- Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων των ΑΟ δε θα υπάρξουν από την Ε.Ε. γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις με τη μορφή guidance document.

1.2. Η μεθοδολογική προσέγγιση σε εθνικό επίπεδο

Η ΕΥΣΣΑ/ Μονάδα Β΄ έχει ξεκινήσει από το φθινόπωρο του 2018 τις εργασίες του συντονισμού της εκπλήρωσης των αναγκαιών όρων, με την αναλυτική καταγραφή των απαιτήσεων των επιμέρους κριτηρίων και υποκριτηρίων, προκειμένου η νέα προγραμματική περίοδος να επιτρέψει στα Επιχειρησιακά Προγράμματα να ξεκινήσουν έγκαιρα και απρόσκοπτα την υλοποίησή τους.

Πιο συγκεκριμένα:

- Καταγράφηκαν αναλυτικά οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις για την εκπλήρωση κάθε κριτηρίου, οι αρμόδιοι και οι εμπλεκόμενοι φορείς, με σκοπό την κατάρτιση του αναλυτικού Σχεδίου Δράσης για την εκπλήρωση κάθε Αναγκαίου Όρου. Για τους αναγκαίους όρους που αφορούν και το ΕΚΤ+ η ΕΥΣΣΑ/Μονάδα Β΄ συνεργάστηκε και με την ΕΥΣΕΚΤ για την αποτύπωση της εικόνας εκπλήρωσης των απαιτήσεων και των εκκρεμοτήτων.
- Ζητήθηκε αρχικά από τις **Επιτελικές Δομές των Υπουργείων** να προσδιορίσουν τις απαραίτητες ενέργειες και το χρονοδιάγραμμα για την εκπλήρωση των Αναγκαιών Όρων και να διατυπώσουν την εκτίμησή τους για την εκπλήρωση ή μη των απαιτήσεων. Τα δεδομένα αυτά ζητήθηκε να συμπληρωθούν σε Πίνακα – υπόδειγμα που απεστάλη από την ΕΥΣΣΑ με **αναλυτικές οδηγίες συμπλήρωσης**.
- Σε συνέχεια επιστολής του πρώην Υπ. Οικονομίας προς τους Υπουργούς, δημιουργήθηκαν **άτυπες τεχνικές ομάδες** για όλους τους Θεματικούς και Οριζόντιους Αναγκαίους Όρους με τα αρμόδια στελέχη από τις εμπλεκόμενες Γενικές Γραμματείες και τις Επιτελικές Δομές. Η σύσταση των Ομάδων επικαιροποιήθηκε σε συνέχεια επιστολής του Υπουργού κ. Α. Γεωργιάδη κατόπιν της ανακοίνωσης του επιτελικού Κράτους (βλ. σχετικά και στον **Πίνακα II**).
- Οι ομάδες αυτές, έχουν όλες συναντηθεί τουλάχιστον μια φορά ζωντανά προ της πανδημίας του COVID και έχουν ως στόχο με το συντονισμό και την καθοδήγηση της ΕΥΣΣΑ να επεξεργάζονται τις απαιτήσεις των κριτηρίων και των υποκριτηρίων έτσι ώστε να διαμορφώσουν το αντίστοιχο **σχέδιο δράσης** βάσει του οποίου θα εκπληρωθούν οι Αναγκαίοι Όροι.
- Εδραιώθηκε η συνεργασία των υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης με όλους τους αρμόδιους φορείς μέσω τεχνικών συναντήσεων, τηλεδιασκέψεων και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
- Διοργανώθηκε από την ΕΥΣΣΑ σχετική **ημερίδα** στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στις 26.09.2019.
- Διαμορφώθηκε κατάλογος ερωτημάτων για κάθε Θεματικό Αναγκαίο Όρο που εστάλη στην Ε.Ε. και διοργανώθηκε **τεχνική συνάντηση στις 09.12.2019** με εκπροσώπους της ΓΔ

Περιφερειακής Πολιτικής και της ΓΔ Απασχόλησης της Ε.Ε. όπου συζητήθηκαν θέματα και ερωτήματα που σχετίζονται με τους Αναγκαίους Όρους.

- Η 1^η έκδοση των «**Κατευθύνσεων και οδηγιών**» (έκδοση 1, Ιούνιος 2020) διαμορφώθηκε με βάση τις απαντήσεις της Ε.Ε. στα ερωτήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της προαναφερόμενης τεχνικής συνάντησης και τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν έως εκείνη τη χρονική στιγμή.
- Στις **19.10.2020** πραγματοποιήθηκε **τεχνικό σεμινάριο** της Ευρ. Επιτροπής σχετικά με τους τέσσερις Οριζόντιους ΑΟ, στο οποίο εστάλησαν ερωτήματα προς διευκρίνιση από την ΕΥΣΣΑ κατόπιν συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς εκπλήρωσης και την ΕΥΘΥ.
- Η παρούσα 2^η έκδοση των «**Κατευθύνσεων και οδηγιών**» περιλαμβάνει επίκαιρη εικόνα στην πρόοδο εκπλήρωσης των Θεματικών ΑΟ, τους Οριζόντιους Αναγκαίους καθώς και τα νέα δεδομένα με βάση την εξέλιξη της διαπραγμάτευσης επί του κανονιστικού πλαισίου της νέας προγραμματικής περιόδου.
- Προγραμματίζεται να ξεκινήσουν άμεσα και με συστηματικότερο τρόπο οι συζητήσεις με την Ευρ. Επιτροπή για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των Θεματικών ΑΟ **2.2 «Governance of the energy sector», 2.7 «Prioritised action framework for the necessary conservation measures involving Union co-financing», 2.5 «Updated planning for required investments in water and wastewater sectors» αναφορικά με τα λύματα**, καθώς και του Οριζόντιου ΑΟ των **Κρατικών Ενισχύσεων**, δεδομένου ότι σύμφωνα με την ενημέρωση των επισπευδόντων φορέων, έχουν εκπληρωθεί οι απαιτήσεις των κριτηρίων τους. Στο πλαίσιο αυτό, έχει ήδη ζητηθεί από τους αρμόδιους η εκπόνηση συνοπτικού κειμένου για την **αυτοαξιολόγηση των Αναγκαίων Όρων** με περιεκτική τεκμηρίωση της εκπλήρωσης των απαιτήσεων ανά κριτήριο και την προσθήκη των απαραίτητων παραπομπών σε επίσημα κείμενα (με υπερσύνδεση/ επισύναψη), όπως στρατηγικά σχέδια, νομοθεσία, εγκυκλίους, κ.α.

Διάγραμμα Μεθοδολογικής Προσέγγισης

Παρά το γεγονός ότι για να αξιολογηθεί ένας ΑΟ ότι εκπληρώνεται, θα πρέπει όλα τα κριτήρια του να εκπληρώνονται σωρευτικά σε συνέχεια της αρχικής αυτοαξιολόγησης του ΚΜ και της σχετικής αξιολόγησης από τις υπηρεσίες της ΕΕ, αποφασίστηκε για επιτάχυνση όλης της διαδικασίας και έγκαιρη προετοιμασία να υιοθετηθεί άτυπα και η μέθοδος της μερικής εκπλήρωσης των ΑΟ, σε επιμέρους κριτήρια. Έτσι, εκτός από την περίπτωση των λυμάτων (2.5), θα ξεκινήσουν άμεσα συζητήσεις για επιμέρους κριτήρια και στους ΑΟ 3 «Comprehensive transport planning at the appropriate level» και 4.3 «Strategic policy framework for the education and training system at all levels», καθώς και για τους Οριζόντιους ΑΟ 3 και 4 (θεμελιώδη δικαιώματα και διάσταση αναπηρίας αντίστοιχα), ενώ προετοιμάζονται και άλλοι ΑΟ κατόπιν συνεννόησης.

- Στις **11.03.2021** πραγματοποιήθηκε νέα τεχνική συνάντηση της ΕΥΣΣΑ, σε υπηρεσιακό επίπεδο, με εκπροσώπους των γεωγραφικών μονάδων των ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Απασχόλησης της Ευρ. Επιτροπής όπου συζητήθηκε η διαδικασία αξιολόγησης της εκπλήρωσης των ΑΟ και προωθήθηκαν πρόσθετα ερωτήματα ερμηνείας και κατανόησης των απαιτήσεων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η επικοινωνία είναι σε εξέλιξη τόσο αναφορικά με τη διαδικασία αξιολόγησης, όσο και με διαρκή ενημέρωση για την πρόοδο των εργασιών και την παροχή κατευθύνσεων.

Στον **ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ** φαίνεται η συσχέτιση των πέντε Στόχων Πολιτικής της ΠΠ 2021-2027 με τους ειδικούς στόχους ανά Ταμείο και τους Θεματικούς ΑΟ (από το Παράρτημα ΙV του σχεδίου ΚΚΔ) καταδεικνύοντας το εύρος εφαρμογής των Αναγκαίων Όρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι Αναγκαίοι Όροι και Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο

Α/Α	Enabling Conditions	Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο που σχετίζεται (μη εξαντλητική παράθεση)
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ ΟΡΟΙ		
1.1	Good governance of national or regional smart specialisation strategy	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνική Στρατηγική για την Έξυπνη Εξειδίκευση (υπό εκπόνηση) – Στρατηγικός Σχεδιασμός της Έρευνας και Καινοτομίας – Στρατηγική για θέματα Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας – Οδικός Χάρτης Ερευνητικών Υποδομών – Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και Υποστήριξη Επιχειρήσεων. – Στρατηγική Βιομηχανικής Μετάβασης
1.2	National or regional broadband plan	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνικό Σχέδιο Ευρυζωνικής Πρόσβασης Επόμενης Γενιάς 2014-2020
2.1	Strategic policy framework to support energy efficiency	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) – Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την ανακαίνιση

A/A	Enabling Conditions	Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο που σχετίζεται (μη εξαντλητική παράθεση)
	renovation of residential and non-residential buildings	του Εθν. Κτιριακού Αποθέματος – Εθνικό Σχέδιο για την αύξηση του αριθμού των κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας
2.2	Governance of the energy sector	– Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)
2.3	Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU	– Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) – Σχέδιο υποστήριξης των ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
2.4	Effective disaster risk management framework	<ul style="list-style-type: none"> – Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Τεύχος Α/ Αρ. 27/07-02-2020) – Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (National Risk Assessment for Greece) 2019 – Εθνική Εκτίμηση της ικανότητάς διαχείρισης κινδύνων της Ελλάδας (National Risk Management capabilities assessment) 2018 – (νέο) Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (υπό εκπόνηση)
2.5	Updated planning for required investments in water and wastewater sectors	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνικό Σχέδιο Λυμάτων οικισμών Γ' προτεραιότητας & 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια – Εθνικό Σχέδιο για το πόσιμο νερό & 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια – Συσχέτιση με τα 14 Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής
2.6	Updated planning for waste management	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) & 13 (υπό αναθεώρηση) Περιφερειακά Σχεδιά Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) – Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) – Σχέδιο Πρόληψης

A/A	Enabling Conditions	Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο που σχετίζεται (μη εξαντλητική παράθεση)
2.7	Prioritised action framework for the necessary conservation measures involving Union co-financing	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και Σχέδιο Δράσης για την Εφαρμογή της Στρατηγικής - Πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για το δίκτυο NATURA 2000 για την περίοδο 2021 - 2027
3.	Comprehensive transport planning at the appropriate level	<ul style="list-style-type: none"> - Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών 2014 - 2025 (ΣΠΕΜ) - Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών για την Ελλάδα (ΕΣΣΜ) με ορίζοντα το 2037 και ενδιαμέσο σταθμό το 2027 - Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Logistics - Στρατηγικό Σχέδιο για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Ελλάδα 2011-2020. - Εθνικό πλαίσιο πολιτικής, για την ανάπτυξη της αγοράς υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στον τομέα των μεταφορών και για την υλοποίηση των σχετικών υποδομών.
4.1	Strategic policy framework for active labour market policies	<ul style="list-style-type: none"> - Στρατηγικό Πλαίσιο για τον Ανασχεδιασμό των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης - Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Εκσυγχρονισμός του ΟΑΕΔ -Επανασχεδιασμός Επιχειρησιακού Μοντέλου - Εθνικό σύστημα για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση - Σχέδιο Δράσης της Εγγύησης για τη Νεολαία - Σχέδιο Δράσης με μέτρα προετοιμασίας και διαχείρισης της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης
4.2	National strategic framework for gender equality	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων
4.3	Strategic policy framework for the education and training system at all levels	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνικό σύστημα για την Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση - Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Εθνική Στρατηγική της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα - Στρατηγικός Σχεδιασμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών - Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

A/A	Enabling Conditions	Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο που σχετίζεται (μη εξαντλητική παράθεση)
4.4	National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ) - Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ένταξης (Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής) - Εθνική Στρατηγική για την αποϊδρυματοποίηση ατόμων που emπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπ. Εργασίας και Κοιν. Υποθέσεων (ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, παιδιά τυπικής ανάπτυξης ή με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες) - Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη των Μεταναστών - Εθνικό Σχέδιο για το Παιδί (υπό εκπόνηση)
4.5	National Roma inclusion strategic policy framework	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά
4.6	Strategic policy framework for health and long term care	<ul style="list-style-type: none"> - Εθνική Στρατηγική Υγείας
ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ ΟΡΟΙ		
1	Effective monitoring mechanisms of the public procurement market	<ul style="list-style-type: none"> - Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)». - Διαλειτουργικότητα συστημάτων ΕΣΗΔΗΣ και ΟΠΣ - Ζητήματα ασφάλειας δικαίου και αντιμετώπισης της Απάτης
2	Tools and capacity for effective application of State aid rules	<ul style="list-style-type: none"> - Ν. 4152/2013, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β «Οργανωτικές διατάξεις Υπουργείου Οικονομικών». - Ν. 4152/2013 Σύσταση συστήματος ελέγχου - Υπουργική Απόφαση 69135/ΕΥΘΥ626/2015 Καθορισμός αρμοδιοτήτων ΕΥΚΕ
3	Effective application and implementation of the EU Charter of Fundamental Rights	<ul style="list-style-type: none"> - Επικύρωση Χάρτας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του ελληνικού Συντάγματος οι διεθνείς συμβάσεις όταν επικυρωθούν υπερισχύουν έναντι κάθε άλλης διάταξης κοινού νόμου) - Με τον Ν. 2667/1998 συστάθηκε η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) ως ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων

A/A	Enabling Conditions	Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Πλαίσιο που σχετίζεται (μη εξαντλητική παράθεση)
		του ανθρώπου και με τον Ν. 4780(ΦΕΚ 30Α' /28.02.2021) αναμορφώνεται το θεσμικό της πλαίσιο.
4	Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC	<ul style="list-style-type: none"> – Ν. 4488/2017, ΜΕΡΟΣ Δ «Κατευθυντήριες – Οργανωτικές Διατάξεις Υλοποίησης της Σύμβασης των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες» – Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (οριστικοποιήθηκε τον Δεκέμβριο 2020 κατόπιν διαβούλευσης) – Με τον Ν. 4780 (ΦΕΚ 30Α' /28.02.2021) συστήνεται η Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας που θα αποτελεί το συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας αναφορικά με την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ II
Αρμόδιοι φορείς ανά Θεματικό Αναγκαίο Όρο

A/A	Enabling Conditions	Αρμόδιοι φορείς
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ ΟΡΟΙ		
1.1	Good governance of national or regional smart specialisation strategy	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ & Δημόσιων Επενδύσεων ○ Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας ○ Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας
1.2	National or regional broadband plan	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων ○ Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών ○ Επιτελική Δομή ΤΠΕ – Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
2.1	Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών ○ Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (Ενέργειας)
2.2	Governance of for the energy sector	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών ○ Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (Ενέργειας)
2.3	Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (Ενέργειας)
2.4	Effective disaster risk management framework	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
2.5	Updated planning for	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

A/A	Enabling Conditions	Αρμόδιοι φορείς
	required investments in water and wastewater sectors	<ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων ○ Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (Περιβάλλοντος) – Υπουργείο Υγείας ○ Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας, Πρόληψης και Εθελοντισμού (<i>κριτήριο 2b,c, ποιότητα πόσιμου νερού</i>) – Υπουργείο Εσωτερικών – ΜΟΔ / Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων, Ομάδα Πόσιμου Νερού
2.6	Updated planning for waste management	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας ○ Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (Περιβάλλοντος) – ΦΟΔΣΑ και Περιφέρειες
2.7	Prioritised action framework for the necessary conservation measures involving Union co-financing	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας ○ Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων
3.	Comprehensive transport planning at the appropriate level	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Μεταφορών & Υποδομών ○ Γενική Γραμματεία Υποδομών ○ Γενική Γραμματεία Μεταφορών ○ Επιτελική Δομή Μεταφορών – Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής ○ Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων ○ Γενική Γραμματεία Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής ○ Επιτελική Δομή Ναυτιλίας – Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ○ Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του (<i>συνεργασία για κριτήριο 2</i>)
4.1	Strategic policy framework for active labour market policies	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων ○ Γενική Γραμματεία Εργασίας με <i>συντονιστικό ρόλο</i> στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΑΠΚΟ <p><i>Συνεργασία με :</i></p>

A/A	Enabling Conditions	Αρμόδιοι φορείς
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπ.Εργασίας ○ Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) ○ Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας & Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) – Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ○ Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ
4.2	National strategic framework for gender equality	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων <p><i>Συνεργάζεται (λόγω προηγούμενης αρμοδιότητας και με νομοθετική ρύθμιση) με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εσωτερικών</i></p>
4.3	Strategic policy framework for the education and training system at all levels	<ul style="list-style-type: none"> – Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων <ul style="list-style-type: none"> ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Παιδείας <i>(με συντονιστικό ρόλο ως μέλος της Ομάδας Χάραξης Πολιτικής)</i> <p><i>Συνεργασία με :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής ○ Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης ○ Γενική Γραμματεία Ανώτατης Εκπαίδευσης ○ Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) ○ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) ○ Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) ○ Ανεξάρτητη Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ΑΔΙΠΔΕ) ○ Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων (ΙΤΥΕ) ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ ○ Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων <ul style="list-style-type: none"> ▪ Γενική Γραμματεία Εργασίας ▪ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (ΑπΚΟ) ▪ Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού

A/A	Enabling Conditions	Αρμόδιοι φορείς
		Δυναμικού (ΟΑΕΔ) ▪ Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας & Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)
4.4	National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction	– Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων ○ Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Εργασίας ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (ΚοινωνΑλλ) <i>Συνεργασία με :</i> ○ Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου
4.5	National Roma inclusion strategic policy framework	– Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων ○ Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Εργασίας ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (ΚοινωνΑλλ)
4.6	Strategic policy framework for health and long term care	– Υπουργείο Υγείας ○ Γενική Γραμματεία Υπηρεσιών Υγείας ○ Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας, Πρόληψης και Εθελοντισμού ○ Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υγείας με <i>συντονιστικό ρόλο</i>
ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ ΟΡΟΙ		
1	Effective monitoring mechanisms of the public procurement market	– Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων ○ Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/ση Δημοσίων Συμβάσεων – Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)
2	Tools and capacity for effective application of State aid rules	– Υπουργείο Οικονομικών ○ Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) – Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων ○ Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
3	Effective application and implementation of the EU Charter of Fundamental	– Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων ○ Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (ΕΥΣΣΑ / ΕΥΘΥ στην Εθνική Αρχή

A/A	Enabling Conditions	Αρμόδιοι φορείς
	Rights	<p>Συντονισμού)</p> <p><i>Συνεργασία με :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)
4	Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCPRD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC	<ul style="list-style-type: none"> - Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων <ul style="list-style-type: none"> ○ Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (ΕΥΣΣΑ / ΕΥΘΥ) - Υπουργός Επικρατείας <p><i>Συνεργασία με :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ) ○ ΕΣΑμεΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ

Συσχέτιση των 5 Στόχων Πολιτικής με τα Ταμεία, τους ειδικούς στόχους και τους αναγκαίους όρους

Στόχοι Πολιτικής	Ταμεία	Ειδικοί Στόχοι (μτφ. σε ελεύθερη απόδοση)	Αναγκαίος Όρος
1. ΜΙΑ ΠΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ και ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΤΠΑ	(i) ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών	1.1 Good governance of national or regional smart specialisation strategy
		(ii) εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις	
		iii) ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ	
		(iv) ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα	1.1 Good governance of national or regional smart specialisation strategy
		(v) ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας	1.2 National or regional broadband plan
2. ΜΙΑ ΠΙΟ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΜΕ ΧΑΜΗΛΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΘΑΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΠΛΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ	ΕΤΠΑ - Τ.Σ.	(i) προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου	2.1 Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings 2.2 Governance of for the energy sector
		(ii) προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	2.2 Governance of for the energy sector 2.3 Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU
		(iii) ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο	

Στόχοι Πολιτικής		Ταμεία	Ειδικοί Στόχοι (μτφ. σε ελεύθερη απόδοση)	Αναγκαίος Όρος
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		(iv) προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές	2.4 Effective disaster risk management framework
			(v) προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	2.5 Updated planning for required investments in water and wastewater sectors
			(vi) προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική και με αποδοτικούς πόρους οικονομία	2.6 Updated planning for waste management
			(vii) ενίσχυση της προστασίας και διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των αστικών περιοχών, και της μείωσης όλων των μορφών ρύπανσης	2.7 Prioritised action framework for the necessary conservation measures involving Union co-financing
			(viii) προαγωγή της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας	
3.	ΜΙΑ ΠΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΤΠΕ	ΕΤΠΑ - Τ.Σ.	(ii) ανάπτυξη βιώσιμου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς και διατροφικού ΔΕΔ-Μ	3. Comprehensive transport planning at the appropriate level
			(iii) ανάπτυξη βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα	3. Comprehensive transport planning at the appropriate level
4.	ΜΙΑ ΠΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΥΛΩΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	ΕΤΠΑ	(i) ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών	4.1 Strategic policy framework for active labour market policies 4.2 National strategic framework for gender equality
			(ii) βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών	4.3 Strategic policy framework for the education and training system at all levels
			(iii) προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα, μειονεκτουσών ομάδων, συμπ. Ατόμων με	4.4 National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction

Στόχοι Πολιτικής	Ταμεία	Ειδικοί Στόχοι (μτφ. σε ελεύθερη απόδοση)	Αναγκαίος Όρος
		ειδικές ανάγκες, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες	
		(iii bis) προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπ. των μεταναστών, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες	
		(iv) εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με την ανάπτυξη υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης.	4.6 Strategic policy framework for health and long-term care
		(v) ³ ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία	
	EKT+	(I) βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων και των μακροχρόνια ανέργων και των ανενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	4.1 Strategic policy framework for active labour market policies
		(II) εκσυγχρονισμός των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας για την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των αναγκών δεξιοτήτων και διασφάλιση της έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και υποστήριξη για να ταιριάζουν στην αγορά εργασίας, μεταβάσεις και την κινητικότητα	4.1 Strategic policy framework for active labour market policies
		(III) προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καλύτερη ισορροπία εργασίας/ ζωής συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής μέριμνας,	4.2 National strategic framework for gender equality

³ Συμφωνία για την προσθήκη νέου ειδικού στόχου στο σχέδιο Κανονισμού του ΕΤΠΑ (πολιτική συμφωνία στις 8/12/2020)

Στόχοι Πολιτικής	Ταμεία	Ειδικοί Στόχοι (μτφ. σε ελεύθερη απόδοση)	Αναγκαίος Όρος
		(iii bis) ένα υγιές και καλά προσαρμοσμένο περιβάλλον εργασίας αντιμετώπιση των κινδύνων για την υγεία, την προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, και την ενεργό και υγιή γήρανση	
		(IV) βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της σχέσης της αγοράς εργασίας με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστήριξη απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων	4.3 Strategic policy framework for the education and training system at all levels
		(V) προώθηση της ίσης πρόσβασης και ολοκλήρωση της, ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση ενηλίκων και τη μάθηση , συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους	4.3 Strategic policy framework for the education and training system at all levels
		(VI) προώθηση της δια βίου μάθησης, κυρίως ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανακατάρτισης των ευκαιριών για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ψηφιακές δεξιότητες, καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και των νέων απαιτήσεων δεξιοτήτων με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, της διευκόλυνσης της μετάβασης της σταδιοδρομίας και την προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας	4.3 Strategic policy framework for the education and training system at all levels
		(VII) προώθηση της ενεργού ένταξης με στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την ενεργό συμμετοχή και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτούντων ομάδων	4.4 National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction
		(VIII) προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των	

Στόχοι Πολιτικής		Ταμεία	Ειδικόί Στόχοι (μτφ. σε ελεύθερη απόδοση)	Αναγκαίος Όρος
			υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών	
			(VIII a) προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	4.5 National Roma Integration Strategy inclusion strategic policy framework
			(IX) ενίσχυση της ίσης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας	4.6 Strategic policy framework for health and long-term care
			(X) προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και τα παιδιά	
			(XI) αντιμετώπιση υλικής στέρησης μέσω της τροφής ή/και βασική υλική βοήθεια στους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών μέτρων.	
5.	ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ, ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ	ΕΤΠΑ	i) την ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές· ii) την ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών μέσω της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων.	<i>Δεν θα υπάρχει εφαρμογή των ΑΟ στο Στόχο Πολιτικής 5.</i>

2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΟΡΟ

Η καταγραφή ακολουθεί κατωτέρω με τη σειρά των ΑΟ στο παράρτημα ΙΙΙ του ΚΚΔ. Στη χρονική στιγμή που οριστικοποιείται η παρούσα έκδοση του εγγράφου έχει επέλθει συμφωνία στα κείμενα των Κανονισμών. Ωστόσο τα κείμενα αυτά δεν είναι ακόμα οριστικά καθώς θα υπάρξουν προσαρμογές στη διατύπωση (lawyer-linguistic review) χωρίς όμως αυτές οι αλλαγές να αλλάζουν την ουσία τους. Αναφορικά με τα κείμενα των ΑΟ το περιεχόμενο και η κωδικοποίηση των κριτηρίων αποτυπώνεται σύμφωνα με το από 25.02.2021/6180/21 ADD1.

Τα ερωτήματα που είχαν τεθεί από την ελληνική πλευρά στην τεχνική συνάντηση του Δεκεμβρίου 2019 με την Ευρ. Επιτροπή παραμένουν για την πληρότητα του περιεχομένου του Κειμένου αν και ενδέχεται να αφορούσαν σε προηγούμενη διατύπωση των κριτηρίων.

❖ Στόχος Πολιτικής 1 (ΕΤΠΑ)

1.1 Good governance of national or regional smart specialization strategy

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων **στους ειδικούς στόχους (i) και (iv)** του Στόχου Πολιτικής 1, δηλαδή ((i) ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών και (iv) ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα).

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

Smart specialisation strategy(ies) shall be supported by:

1. Up-to-date analysis of challenges for innovation diffusion and digitalisation
 2. Existence of competent regional / national institution or body, responsible for the management of the smart specialisation strategy
 3. Monitoring and evaluation tools to measure performance towards the objectives of the strategy
 4. Functioning of stakeholder co-operation ("entrepreneurial discovery process")
 5. Actions necessary to improve national or regional research and innovation systems, where relevant
 6. Where relevant, actions to support industrial transition.
 7. Measures for enhancing cooperation with partners outside a given Member State in priority areas supported by the smart specialisation strategy.
-

Τα ερωτήματα που είχαν σταλεί στην ΕΕ από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ενόψει της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019, σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς ήταν τα παρακάτω :

1. **Criterion 3:** Please specify the term “tools for monitoring and evaluation”? Is the term referring to IT tools or is it referring to bodies and procedures?
2. **Criterion 4:** On what basis and under which criteria “functioning of stakeholder co-operation (“entrepreneurial discovery process”) will be examined?
3. **Criteria 5, 6, 7:** What is the meaning of the term “actions” and “measures”? In order to obtain common understanding between us we propose that when referring to:
 - **Actions**, we mean specific actions as a follow-up of an Action Plan.
 - **Measures**, we mean policy measures (ie legislative, institutional, etc.).

Under which specific criteria measures & actions will be examined as fulfilled?
4. **Criterion 6:** What is the meaning of the term “Industrial Transition”? Under which specific criteria actions will be examined?

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Ως **εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης (Κριτήριο 3)** νοούνται τα εργαλεία πληροφορικής, καθώς και οι εκθέσεις παρακολούθησης. Από την πλευρά της Ε.Ε. θεωρείται ως κρίσιμο στοιχείο η εκπόνηση των εκθέσεων παρακολούθησης των στρατηγικών της Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014 – 2020 όπως και η οριστικοποίηση του συστήματος δεικτών παρακολούθησής τους. Το σύστημα αυτό των δεικτών θα στηρίζει και την αξιολόγηση των στρατηγικών.
- Τα κριτήρια υπό τα οποία θα εξεταστεί η λειτουργικότητα της συνεργασίας των φορέων στις δομές της επιχειρηματικής ανακάλυψης (ΕΑ) (**Κριτήριο 4**) είναι τρία:
 - α) η ύπαρξη συνεχούς λειτουργίας της ΕΑ,
 - β) η συμπερίληψη όλων των παραγόντων της τετραπλής ή τριπλής έλικας στις διαδικασίες της ΕΑ και
 - γ) η αναδραστικότητα και διόρθωση των λαθών της στρατηγικής, εφόσον αυτά έχουν εντοπιστεί.
- Δεν είναι σαφές τι σημαίνει και πώς ορίζεται το «συνεχές» της λειτουργίας της ΕΑ αφού μπορεί να προκύψουν ζητήματα έλλειψης χρηματοδότησης και ανεπάρκειας πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία. Ο ακριβής ορισμός της συνεχούς λειτουργίας της ΕΑ δεν έχει ακόμα οριστικοποιηθεί σε επίπεδο ΕΕ, καθότι υπάρχουν αρκετά ερωτήματα και από άλλα κράτη μέλη που συνδέονται με αυτό το κριτήριο. Σύμφωνα με την ΕΕ, η διαπίστωση της συνεχούς λειτουργίας της ΕΑ δεν εξαρτάται μόνο από το ύψος των διαθέσιμων πόρων των διαρθρωτικών ταμείων και από το πότε αυτοί εξαντλούνται αλλά και από τη γενικότερη στοχοθεσία και τις δυσκολίες της.
- Σχετικά με τις έννοιες Action, Measures και Arrangements που αποτυπώνονται στα κριτήρια, η ΕΕ θεωρεί πως είναι ιεραρχημένες ξεκινώντας από το γενικό και καταλήγοντας στο ειδικό και εξειδικευμένο.
 - ο όρος actions αναφέρεται στις συνθήκες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να υλοποιηθούν οι στόχοι μιας στρατηγικής.
 - τα measures αφορούν στα συγκεκριμένα βήματα που πρέπει να γίνουν για να υπάρξει πετυχημένη υλοποίηση των στρατηγικών και αποτελεσματική προσέγγιση των στόχων.

- Η έννοια του industrial transition (**Κριτήριο 6**) αναφέρεται στην έννοια του *Industry* και όχι της μεταποίησης. Η ΕΕ αποδέχεται τον ορισμό του ΟΟΣΑ σχετικά με το περιεχόμενο του όρου Industrial Transition (σελ.16 και 17 στο κείμενο με τίτλο : Regions in Industrial Transition). Απαιτείται αν προσδιοριστεί με περισσότερη σαφήνεια σε εθνικό επίπεδο σχετικά με το επίπεδο της απαίτησης για την ανάληψη σχετικών ενεργειών (actions) για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό.
- Ιδιαίτερα κρίσιμο για την εκπλήρωση του ΑΟ είναι η λήψη απόφασης σχετικά με την αρχιτεκτονική των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση καθώς και του συστήματος διακυβέρνησής τους.

Πολύ συνοπτικά, έως σήμερα, οι ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί για την εκπλήρωση του ΑΟ είναι:

1. Αποφασίστηκαν: α. Επανασύσταση Συμβουλίου Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, β. Σύσταση ειδικής υπηρεσίας της ΕΑΣ σε ρόλο Τεχνικής Γραμματείας, γ. Σύνταξη μιας Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΣΕΕ) σε εθνικό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη την περιφερειακή διάσταση των θεμάτων, δ. Σύνταξη Σχεδίου Οδικού Χάρτη από ΕΥΣΣΑ για την εκπλήρωση του ΑΟ (έχει συνταχθεί).
2. Μελέτη “Προτάσεις επίλυσης των εμποδίων για την Ανάπτυξη και Διάχυση Καινοτομίας-Σεπτέμβριος 2020’ για λογαριασμό της ΓΓΕΚ”: Η μελέτη έχει ολοκληρωθεί και αναρτηθεί στον ιστότοπο της ΓΓΕΚ.
3. Βίβλος ψηφιακού μετασχηματισμού 2021 – 2025: Η μελέτη είναι ολοκληρωμένη και αναρτημένη σε δημόσια διαβούλευση.
4. Μελέτη ΓΓΒ “Ψηφιακός μετασχηματισμός της ελληνικής βιομηχανίας” (Industry 4.0)”. Έχει ολοκληρωθεί και παρουσιάστηκε σε διαδικτυακή εκδήλωση.
5. Προετοιμάζονται αναθέσεις εμπειρογνωμοσυνών για τη σύνταξη της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και για τη σύσταση, την οργάνωση, την ανάπτυξη και τη χρηματοδότηση ενός «Μηχανισμού Στήριξης της Επιχειρηματικής Καινοτομίας – Innovation Agency».

Βρίσκονται σε εξέλιξη ή/και εκκρεμούν:

1. Σύσταση ειδικής υπηρεσίας της ΕΑΣ σε ρόλο Τεχνικής Γραμματείας.
2. Η σύνταξη της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
3. Οι συστάσεις και επανασυστάσεις των οργάνων διακυβέρνησης.
4. Η κατάρτιση των απαραίτητων κειμένων που συνδέονται με τα κριτήρια.

1.2 National or regional broadband plan

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (v) «ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας» του Στόχου Πολιτικής 1.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national or regional broadband plan is in place which includes:

1. An assessment of the investment gap that needs to be addressed to ensure that all Union citizens have access to very high capacity networks⁴, based on:
 - a) a recent mapping⁵ of existing private and public infrastructure and quality of service using standard broadband mapping indicators
 - b) a consultation on planned investments in line with State aid requirements
2. The justification of planned public intervention on the basis of sustainable investment models that:
 - a) enhance affordability and access to open, quality and future-proof infrastructure and services
 - b) adjust the forms of financial assistance to the market failures identified
 - c) allow for a complementary use of different forms of financing from EU, national or regional sources
3. Measures to support demand and use of Very High Capacity (VHC) networks, including actions to facilitate their roll-out, in particular through the effective implementation of the EU Broadband Cost-Reduction Directive⁶
4. Technical assistance and expert advice mechanisms, such as a Broadband Competence Office, to reinforce the capacity of local stakeholders and advise project promoters
5. A monitoring mechanism based on standard broadband mapping indicators

Δεν είχαν σταλεί από τις ελληνικές αρχές ειδικά ερωτήματα σε σχέση με τις απαιτήσεις εκπλήρωσης του συγκεκριμένου ΑΟ.

Πολύ συνοπτικά, έως σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του ΑΟ:

1. Οι υφιστάμενες υποδομές (private and public) καταγράφονται στο Μητρώο Δικτυακών Υποδομών που τηρεί η ΓΤΤΤ.
2. Στο αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο (Ν. 4635/2019), που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 167/Α'/30-10-2019, υπάρχει πρόβλεψη για διαδικασία συλλογής από τη ΓΤΤΤ όλων των στοιχείων για εξαγωγή δεικτών.
3. Ολοκληρώθηκε η λεπτομερής χαρτογράφηση ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων έως το 2023. Η διαδικασία χαρτογράφησης των επενδυτικών σχεδίων θα επαναληφθεί το 2023 για τα επενδυτικά πλάνα 2024-2027.
4. Δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 167/Α'/30-10-2019 το αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο (Ν. 4635/2019) που περιλαμβάνει επικαιροποίηση και απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης κεραιοσυστημάτων.

4 In line with the objective defined in Article 3(2)(a) in conjunction with recital (25) of Directive No 2018/1972 of the European Parliament and of the Council establishing the European Electronic Communications Code

5 In line with Article 22 of Directive No 2018/1972 of the European Parliament and of the Council establishing the European Electronic Communications Code.

6 Directive 2014/61/EU.

5. Ολοκληρώθηκε η ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των διατάξεων του νέου Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Ν. 4727/2020).
6. Ορισμός της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων/ΔΕΔΗΕ ως εθνικού BCO.

Αναμένονται ακόμη:

1. Σε διαδικασία προετοιμασίας η επικαιροποίηση του Εθνικού Ευρυζωνικού Σχεδίου για ΠΠ 2021-2027.
2. Σε εξέλιξη δράση ενίσχυσης της ζήτησης (SFBB voucher).
3. Σε διαδικασία προετοιμασίας η επικαιροποίηση κανονισμών για την αδειοδότηση και υλοποίηση δικτύων εντός και εκτός κτιρίων.
4. Υλοποίηση ηλεκτρονικού συστήματος αδειοδοτήσεων σταθερών δικτύων (υπό προετοιμασία).
5. Δημιουργία χάρτη ευρυζωνικής κάλυψης [νέο έργο: «Ανάπτυξη Χάρτη Κάλυψης NGA (Public Infrastructure and Quality of service)» - σε εξέλιξη].

❖ Στόχος Πολιτικής 2 (ΕΤΠΑ & ΤΣ)

2.1 Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings

2.2 Governance of the energy sector

2.3 Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU

Η εκπλήρωση των τριών ανωτέρω ΑΟ που αφορούν τον τομέα της ενέργειας συνδέονται με τη χρηματοδότηση δράσεων για (i) την **προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης** και την (ii) **προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** που αποτελούν ειδικούς στόχους του Στόχου Πολιτικής 2.

Τα κριτήρια των εν λόγω ΑΟ και τα επιμέρους ερωτήματα που έχουν τεθεί στην ΕΕ από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

Αναγκαίος Όρος	Επιμέρους κριτήρια	Ερωτήματα
2.1 Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings	<ol style="list-style-type: none">1. A national long term renovation strategy to support the renovation of the national stock of residential and non-residential buildings is adopted, in line with the requirements of Directive 2018/844 amending Directive 2010/31/ EU on the energy performance of buildings, which:<ol style="list-style-type: none">a. Entails indicative milestones for 2030, 2040 and 2050b. Provides an indicative outline of financial resources to support the implementation of the strategyc. Defines effective mechanisms for promoting investments in building renovation2. Energy efficiency improvement measures to achieve required energy savings	<ol style="list-style-type: none">1. Criteria 1, 2: What is the meaning of the term “measures”? In order to obtain common understanding between us we propose that when referring to Measures, we mean policy measures (i.e. legislative, institutional, etc.). Under which specific criteria measures will be assessed as fulfilled?2. Criterion 1/c: Please give detailed guidance for the term “effective mechanisms”.

Αναγκαίος Όρος	Επιμέρους κριτήρια	Ερωτήματα
<p>2.2 Governance of the energy sector</p>	<p>The National Energy and Climate Plan is notified to the Commission, in accordance with the provisions of Article 3 of Regulation No 2018/1999 and in consistency with the long-term greenhouse gas emission reduction objectives under the Paris Agreement and includes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. All elements required by the template in Annex I of that Regulation⁷ 2. An outline of envisaged financial resources and mechanisms for measures promoting low-carbon energy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Criterion 2: What forms of energy production/generation are included in “low-carbon energy”? 2. What is expected to be included in the outline for financing resources? Are the financing resources related only to ESIF resources or they are related to any source of financing? What is the time frame for this outline? 3. Please specify the content of the “mechanisms for measures promoting low-carbon energy”. What this outline is expected to include?
<p>2.3 Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU</p>	<p>Measures are in place which ensure:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Compliance with the 2020 binding national renewable energy target and with this share of renewable energy as a baseline up to 2030 or having taken additional measures in case the baseline is not maintained over any one year period in accordance with the Directive No 2018/2001/EC and Regulation No 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action 2. In accordance with the requirements of the Directive 2018/2001/EC] and Regulation 	<ol style="list-style-type: none"> 1. What is the meaning of the term “measures”? In order to obtain common understanding between us we propose that when referring to measures, we mean policy measures (ie legislative, institutional, etc.). Under which specific criteria measures will be assessed as fulfilled?

⁷ Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council on the Governance of the Energy Union and Climate Action, amending Regulations (EC) No 663/2009 and (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council, Directives 94/22/EC, 98/70/EC, 2009/31/EC, 2009/73/EC, 2010/31/EU, 2012/27/EU and 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council, Council Directives 2009/119/EC and (EU) 2015/652 and repealing Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council.

Αναγκαίος Όρος	Επιμέρους κριτήρια	Ερωτήματα
	No 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action an increase of the share of renewable in the heating and cooling sector in line with in Article 23 of the Directive 2018/2001/EC	

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων των Αναγκαίων Όρων είναι:

- Με τον όρο «μέτρα» εννοούνται κάθε είδους μέτρα (θεσμικά, νομικά, διαδικαστικά) που συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής αναβάθμισης των υφιστάμενων κτιρίων. Το άρθρο 7 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ περιγράφει τις απαιτήσεις αυτές και βοηθά στη κατανόηση του περιεχομένου της έννοιας «μέτρα».
- Στην οδηγία 2010/31/ΕΕ και τις τροποποιήσεις της περιγράφονται οι απαιτήσεις για έναν αποτελεσματικό μηχανισμό της προώθησης των επενδύσεων για την ενεργειακή απόδοση του κτιριακού τομέα.
- Σύμφωνα με τις απαντήσεις των εκπροσώπων της DG ENER, η έννοια του low carbon energy αναφέρεται σε τεχνολογίες low carbon (μείωσης, απομάκρυνσης και αποθήκευσης αερίων του θερμοκηπίου) συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν συμπεριλαμβάνεται το φυσικό αέριο και δεν προβλέπεται η συγχρηματοδότηση σχετικών με το φυσικό αέριο έργων στην νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027.
- Οι απαιτήσεις για τη διακυβέρνηση στον ενεργειακό τομέα περιγράφονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού 2018/1999 και περιλαμβάνουν τη γενική περιγραφή και την επισκόπηση των επενδύσεων καθώς και τη γενική περιγραφή και αξιολόγηση των πηγών των επενδύσεων. Οι πηγές χρηματοδότησης δεν περιορίζονται στα ενωσιακά μέσα.
- Το μακροπρόθεσμο επενδυτικό πλάνο αφορά τη δεκαετία 2021 – 2030 και πρέπει να είναι ρεαλιστικό.
- Οι μηχανισμοί που αναφέρονται στο 2^ο κριτήριο περιλαμβάνουν τις προβλέψεις του κανονισμού διακυβέρνησης της ενεργειακής ένωσης και στην ουσία είναι ένα πλαίσιο παρακολούθησης όλων των μέσων επίτευξης των στόχων για τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου.

Η μακροπρόθεσμη πολιτική για την Ενέργεια και το Κλίμα που περιγράφεται στο ΕΣΕΚ, κρίνεται ικανοποιητική από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ και αναμένεται πλέον οι αρμόδιες ελληνικές αρχές να κάνουν τις κατάλληλες προσαρμογές στο πνεύμα των απαιτήσεων των κριτηρίων του Αναγκαίων Όρων.

Σύμφωνα δε με την πρόσφατη Ειδική Έκθεση Νο 11/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου «Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων: επιβεβλημένη η μεγαλύτερη εστίαση στην οικονομική αποδοτικότητα» και την Σύσταση 1 «Βελτίωση του σχεδιασμού και της στόχευσης των επενδύσεων», πριν από την έγκριση προγραμμάτων που προτείνουν τη

διάθεση κονδυλίων για μέτρα ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, η Επιτροπή πρέπει να επαληθεύει ότι τα προγράμματα:

- α) Βασίζονται σε ανάλυση των δράσεων που απαιτούνται για τη θέση σε εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων ή μηχανισμών της αγοράς, όπως η σύναψη συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και η προώθηση της οικονομικά αποδοτικής χρήσης επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ για ριζικές ανακαινίσεις που υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες της αγοράς.
- β) Ευθυγραμμίζονται με τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και με τις εθνικές μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης.
- γ) Καθορίζουν την εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας συνεπεία της χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ.

Ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί:

- Το ενοποιημένο ΕΣΕΚ υποβλήθηκε μαζί με τις πληροφορίες του παραρτήματος 1 τον Ιανουάριο 2020 στην ΕΕ.
- Η δημόσια διαβούλευση για την Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος έχει ολοκληρωθεί.
- Έχει συνταχθεί σχέδιο ΥΑ που επικαιροποιεί την Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος.
- Η χώρα διαθέτει εγκεκριμένο σχέδιο υποστήριξης των ΑΠΕ (Ν. 4414/2016).
- Υφίσταται κανονιστικό πλαίσιο για την χρήση βιοκαυσίμων, τις ενεργειακές κοινότητες και για τις δημοπρασίες των ΑΠΕ.

Βρίσκονται σε εξέλιξη ή/και εκκρεμούν:

1. Η υπογραφή της ΥΑ που επικαιροποιεί την Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος.
2. Η επικαιροποίηση του Ν. 4414/2016 μέχρι και το 2024.

2.4 Effective disaster risk management framework

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (iv) «**Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές**» του Στόχου Πολιτικής 2.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national or regional disaster risk management plan, established on the basis of risk assessments, taking due account of the likely impacts of climate change and the existing climate adaptation strategies, is in place and includes:

1. A description of key risks, assessed in accordance with the provisions of Article 6(1) of Decision No 1313/2013/EU⁸, reflecting current and evolving risk profile with an indicative 25-35 years time-span. The assessment shall build, for climate related risks, on climate change projections and scenarios.
2. Description of the disaster prevention, preparedness and response measures to address the key risks identified. The measures shall be prioritized in proportion to the risks and their economic impact, capacity gaps⁹, effectiveness and efficiency, taking into account possible alternatives
3. Information on financing resources and mechanisms available for covering the operation and maintenance costs related to prevention, preparedness and response.

Τα ερωτήματα που είχαν σταλεί στην ΕΕ από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ενόψει της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019, σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς ήταν τα παρακάτω :

1. **Criterion 1:** Please provide the definition for “key risks”. Following the assessment sent by the country (to DG ECHO) in 2019 with the description of the key risks in accordance with the provisions of Article 6 (1) of Decision No 1313/2013/EU, we assume that the key risks for Greece have been identified and the criterion is fulfilled.
2. **Criterion 2:** Please provide further specification and methodology for the *prioritization* in proportion to the risks.
3. **Criterion 2:** Please specify the term “possible alternatives” giving concrete examples (e.g. private sector involvement).
4. **Criterion 2:** What is the meaning of the term “measures”? In order to obtain common understanding between us we propose that when referring to **measures**, we mean policy measures (i.e. legislative, institutional, etc.). Under which specific criteria measures will be assessed as fulfilled?
5. **Criterion 3:** We assume that in this specific criterion you expect to see whether we know how to finance the the disaster prevention, preparedness and response measures that we have to describe in criterion 2.
6. We assume that in this specific criterion you expect to see whether we know how to finance the disaster prevention, preparedness and response measures that we have to describe in criterion 2.
7. What is the time frame for this information?

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

⁸ Decision No. 1313/2013 of the European Parliament and of the Council on a Union Civil Protection Mechanism.

⁹ As assessed in the risk management capabilities assessment required under Article 6(1)(b) of Decision 1313/2013.

- Η εκπλήρωση των απαιτήσεων του ΑΟ αποτελεί κατά κύριο λόγο βασική αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αφού μετά την ψήφιση του Ν. 4662/2020, η Γεν. Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει πλέον την αποκλειστική αρμοδιότητα για την πολιτική πρόληψη των κινδύνων και της αντιμετώπισης φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών. Η πρόσφατη προαναφερθείσα αλλαγή του θεσμικού πλαισίου¹⁰, σε συνδυασμό με την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, αλλά και η αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου της Ευρ. Ένωσης που επιφέρει η Απόφαση (ΕΕ) 2019/420 του Ευρ.Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης οδήγησαν στην απόφαση της κατάρτισης ενός σύγχρονου “National Disaster Risk Management Plan”.
- Το εν λόγω Σχέδιο θα περιλαμβάνει ενδεικτικά για τρία χρονικά ορόσημα (2025, 2030, 2040):
 - τους στόχους για την πρόληψη καταστροφών
 - την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών
 - τις αναγκαίες επενδυτικές προτεραιότητες που σχετίζονται με βελτίωση των ικανοτήτων για αντίληψη – επίγνωση, πρόληψη, ετοιμότητα, αντίδραση και μείωση κινδύνων,
 - τους μηχανισμούς χρηματοδότησης (πόροι σε επίπεδο εθνικό, αυτοδιοίκησης Α & Β βαθμού), πόροι της Ευρ. Ένωσης και άλλων Διεθνών Χρηματοδοτικών Μηχανισμών, μόχλευση ιδιωτικών πόρων και ΣΔΙΤ.
- Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας κατέθεσε στο τέλος Ιουνίου του 2019 στην DG ECHO, την Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων, μία απαίτηση που προκύπτει από την απόφαση 1313/2013 όπως αναφέρεται και στον αναγκαίο πρόσφορο όρο που είναι το description of key risks assessed in accordance με την πρόβλεψη του άρθρου 6, παράγραφος 1 (**Κριτήριο 1**).
- Η DG ECHO εκτιμά με βάση το ήδη υποβληθέν ελληνικό assessment (από τη ΓΓ Πολιτικής Προστασίας τον 7^ο του 2019), πως δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς η σύνδεση με τους κινδύνους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, παρά μόνο στην περίπτωση των πυρκαγιών. Η DG ECHO έχει επίσης, επισημάνει πως τα key risks ορίζονται από κάθε κράτος μέλος και η Ευρ. Επιτροπή δεν μπορεί να παρέμβει σχετικά. Σε κάθε περίπτωση η DG ECHO δεν θα «επιτρέψει» να χρηματοδοτηθεί κάτι που δεν έχει αναγνωριστεί ως κίνδυνος στη φάση της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του ΑΟ στο ανωτέρω πλαίσιο.

¹⁰ Σύμφωνα με το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο οι αρμοδιότητες είχαν διυπουργικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι εμπλέκονταν τρία Υπουργεία: το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με τη Γενική Γραμματεία Προστασίας του Πολίτη, το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών με τη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών. Επίσης, εμπλέκονταν οι αντίστοιχες Επιτελικές δομές σε αυτά Υπουργεία. Γι αυτόν το λόγο, αρχικά, οι σχετικές συναντήσεις και η αλληλογραφία πραγματοποιούνταν και με τα τρία Υπουργεία.

- Λόγω των σημαντικών αλλαγών που επέφερε η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου της πολιτικής προστασίας της χώρας, κρίνεται επιβεβλημένη και έχει ήδη δρομολογηθεί η επικαιροποίηση της Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνων (2019) και η επικαιροποίηση της Εθνικής Εκτίμησης της ικανότητάς διαχείρισης κινδύνων της Ελλάδας (2018). Προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του α' εξαμήνου 2021.
- Όσον αφορά τα θέματα προτεραιοποίησης, δε θα σταλούν οδηγίες και μεθοδολογία από την ΕΕ στα ΚΜ. Τα ΚΜ θα πρέπει να αναγωνωρίσουν τις εθνικές προτεραιότητες για τη διαχείριση κινδύνων (**Κριτήριο 2**).
- Επίσης, η Ευρ. Επιτροπή δε θα στείλει στα ΚΜ οδηγίες σχετικά με την ανάπτυξη των "possible alternatives" που αναφέρονται στο 2^ο κριτήριο .
- Αναφορικά με το **Κριτήριο 3**, η ΕΕ θεωρεί ότι το κόστος συντήρησης αφορά τα μέτρα που θα ληφθούν για την εκπλήρωση όσων περιγραφούν στο κριτήριο 2.
- Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη ενημέρωση από τη ΓΓ Πολιτικής Προστασίας, τον Σεπτέμβριο 2020 ξεκίνησε η εκπόνηση του "National Disaster Risk Management Plan" από την Παγκόσμια Τράπεζα και αναμένεται σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους, με την ολοκλήρωση του τον Σεπτέμβριο του 2021 να εκπληρώνονται και τα τρία κριτήρια του Αναγκαίου Όρου.
- Το *Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων/Καταστροφών* θα αναφέρεται στον προγραμματισμό που απαιτείται από το άρθρο 6 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 2019/420. Δεδομένης όμως της σημασίας του για τον προγραμματισμό των επενδυτικών αναγκών, θα περιλαμβάνει επίσης και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τα κριτήρια του Αναγκαίου Όρου 2.4. Το Σχέδιο είναι κρίσιμο να περιλαμβάνει και να βασίζεται σε συνεργείες με άλλα υφιστάμενα Σχέδια όπως π.χ. τα Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας, τις Στρατηγικές πρόληψης δασικών πυρκαγιών, χωρίς να τα αντικαθιστά ή να τα καταργεί. Πρέπει να περιγράφονται μέτρα για όλους τους βασικούς κινδύνους που η χώρα εντοπίζει.

2.5 Updated planning for required investments in water and wastewater sectors

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (ν) «προαγωγή της βιώσιμης διαχείρισης του νερού» του Στόχου Πολιτικής 2.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

For each or both sectors, a national investment plan is in place and includes:

1. An assessment of the current state of implementation of the Urban Wastewater Treatment Directive (UWWTD) 91/271/EEC and of the Drinking Water Directive (DWD) 98/83/EC
2. The identification and planning of any public investments, including an indicative financial estimation:

- a. Required to implement the UWWTD, including a prioritization with regard to the size of agglomerations and the environmental impact, with investments broken down for each wastewater agglomeration
 - b. Required to implement the DWD Directive 98/83/EC
 - c. Required to match the needs stemming from Directive (EU) 2020/2184¹¹ proposed recast (COM(2017)753 final), regarding in particular the revised quality parameters detailed in annex I
3. An estimate of investments needed to renew existing wastewater and water supply infrastructure, including networks, based on their age and depreciation plans
 4. An indication of potential sources of public financing, when needed to complement user charges

Τα ερωτήματα που είχαν τεθεί στην ΕΕ από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ενόψει της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019, σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς ήταν τα παρακάτω :

1. **General /Criterion 1:** The National Wastewater Plan has a permanent mechanism for monitoring and updating. The list for priority agglomerations (a,b,c) has been finalized up to 2023 on the basis of the latest population census. Any future update of the national plan may affect the fulfillment of the EC during the implementation of the OPs?
2. **General:** The National Investment Plan on wastewater includes all priority agglomerations (a,b,c)?
3. **Criterion 2:** *The identification and planning of any public investments* implies that any public investment outside the national investment plan is not eligible for co-funding?
4. **Criteria 2, 3:** What is the time framework for the necessary investments included in the national investment plan?
5. **Criterion 2/b:** Please clarify that the non-compliance with the requirements on drinking water would not affect the funding of wastewater projects.
6. **General:** Please define how often this national investment plan should be updated. We propose the time framework for 2020-2027.
7. **Criterion 2/b:** The National Plan for Drinking Water Investment and the estimation of investment required will refer horizontally to all the country agglomerations or may be a population criterion, so as not to include small villages, some of which are not covered by water supply and for which the data collection is extremely difficult.
8. **Criterion 4:** What is the meaning of the potential sources of public financing, when needed to complement user charges. Is the cost for connecting private houses with the water and the waste water network eligible? Is there any connection to the recovery cost of the suppliers?

¹¹ Directive (EU) 2020/2184 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2020 on the quality of water intended for human consumption (recast) (OJ L 435, 23.12.2020, p. 1).

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Το Εθνικό Σχέδιο Επενδύσεων θα είναι ενιαίο και θα έχει δύο σκέλη που θα καλύπτουν τα λύματα και πόσιμο νερό. Σε αυτή τη φάση, η ΕΕ θεωρεί πως οι δύο εξεταζόμενοι τομείς αποτελούν έναν αναγκαίο όρο και η μη εκπλήρωση του ενός σκέλους συμπαρασύρει και τον άλλο.
- Η Ευρ. Επιτροπή θα αποτιμήσει την εκπλήρωση του ΑΟ με ενιαίο τρόπο για τους 2 τομείς που περιλαμβάνει.
- Το Σχέδιο αυτό θα είναι ένα στρατηγικό σχέδιο για τις επενδύσεις που θα υλοποιηθούν στην προγραμματική περίοδο 2021 – 2027 και θα πρέπει να καλύπτει όλη την προγραμματική περίοδο.
- Το εθνικό σχέδιο λυμάτων που υλοποιείται στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020, έχει σχεδιαστεί με τη μορφή που ορίζει ο αναγκαίος όρος για τη νέα περίοδο δηλ. έχει τη μορφή επενδυτικού πλάνου σε εθνικό επίπεδο το οποίο αναλύεται στα 13 περιφερειακά σχέδια. Το πλάνο αυτό, στην παρούσα φάση καλύπτει μόνο τους οικισμούς Γ' προτεραιότητας.
- Το Εθνικό σχέδιο θα πρέπει να συμπεριλάβει τους οικισμούς Α, Β και Γ, δεδομένου ότι τα έργα αυτά θα αποτελέσουν την προτεραιότητα για χρηματοδότηση. Αν κάποια περιφέρεια ή πρόγραμμα έχει ανάγκη παρεμβάσεων στο επίπεδο οικισμών Δ', τότε μπορεί να το κάνει εφόσον έχει καλύψει τις απαιτήσεις των οικισμών Α, Β και Γ. Οι πρόσθετες αυτές ανάγκες θα ενσωματωθούν σε μια σχετική στρατηγική π.χ. για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, αλλά η εισαγωγή του οικισμού Δ' δεν θα αφορά τον αναγκαίο όρο και την εκπλήρωση του (Ερωτ. 2, 3, 4 και 7).
- Το 2021 θα γίνει η νέα απογραφή του πληθυσμού. Το γεγονός αυτό, πιθανά να δημιουργήσει πρόσθετους οικισμούς Γ' κατηγορίας που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο εθνικό σχέδιο που πρέπει να εκπονηθεί στο πλαίσιο του ΑΟ. Η μεθοδολογία ωστόσο, πρέπει να παραμείνει η ίδια γιατί είναι γνωστή και συμφωνημένη μεταξύ Ελλάδος και ΕΕ.
- Το εθνικό σχέδιο για τα λύματα πρέπει να επικαιροποιηθεί για να καλύψει όλη την προγραμματική περίοδο δηλ. να έχει χρονικό ορίζοντα μέχρι και το 2027 (και με την εφαρμογή του ν+ 2 έως και το 2029).
- Πέραν των οικισμών κατηγορίας Α', Β' και Γ', το εθνικό σχέδιο ως προς τα λύματα θα πρέπει να συμπεριλάβει και τα μέχρι τώρα ανολοκλήρωτα έργα.
- Το κριτήριο 3 αφορά συμπληρωματικές διαστάσεις όπως νέες ανάγκες επέκτασης, συντήρηση, αντικατάσταση δικτύων της επικαιροποίησης του εθνικού σχεδίου.
- Το κριτήριο 4 εξασφαλίζεται με τους ετήσιους προϋπολογισμούς των ΔΕΥΑ που αναγκαστικά είναι ισοσκελισμένοι και περιέχουν τα έξοδα για λειτουργία, συντήρηση και επενδύσεις που μεταφέρονται στον καταναλωτή (Ερωτ. 8).

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του ΥΠΕΝ, συστάθηκε Ομάδα Εργασίας για τον καθορισμό των απαιτούμενων προδιαγραφών για τις απαιτήσεις αναφορικά με το πόσιμο νερό. Σε διευρυμένη σύνθεση, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων (ΥΠΕΝ, ΥΠΕΣ, ΥπΥγείας, ΥπΑνΕπ-ΓΓΕΣΠΑ/ΕΑΣ, ΜΟΔ) πραγματοποιούνται συναντήσεις για την παρακολούθηση της κατάρτισης του

Εθνικού Σχεδίου των απαραίτητων επενδύσεων στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων και τον συντονισμό των ενεργειών.

Πολύ συνοπτικά, έως σήμερα, οι ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του ΑΟ είναι:

1. Σε εξέλιξη πρωτοβουλία / ομάδα εργασίας Ενιαίου Σχεδίου για νερό από Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων & ΓΓΕΣΠΑ.
2. Στις 20/02/2020 εκδόθηκε απόφαση της Επιτροπής Καθοδήγησης Λυμάτων για την επικαιροποίηση Περιφερειακών επιχειρησιακών Σχεδίων ώστε να περιλάβουν και τους οικισμούς Α,Β προτεραιότητας και να αφορούν μέχρι το 2027.
3. Στις 28/04/2020 ολοκληρώθηκε η σύνταξη των επικαιροποιημένων Περιφερειακών επιχειρησιακών Σχεδίων από την Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων (Οικισμοί Γ' Προτεραιότητας).
4. Στις 27/11/2020 ανατέθηκε η σύνταξη του Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για το Πόσιμο Νερό.
5. Στις 21/12/2020 Αναρτήθηκε η Απόφαση Έγκρισης - Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου Λυμάτων.
6. Το Υπουργείο Υγείας μεριμνά για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού για ανθρώπινη κατανάλωση καθώς και για την εναρμόνιση της κοινοτικής με την εθνική νομοθεσία.

Εκκρεμούν ή/και βρίσκονται σε εξέλιξη:

1. Η κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου για το πόσιμο νερό. Για την κατάρτιση των 13 Επιχειρησιακών Σχεδίων για το πόσιμο νερό έχουν δρομολογηθεί και πραγματοποιούνται συναντήσεις διαβούλευσης με τις Περιφέρειες και τους αρμόδιους φορείς με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ.

2.6 Updated planning for waste management

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (vi) «**προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική και με αποδοτικούς πόρους οικονομία**» του Στόχου Πολιτικής 2.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

Waste management plan(s) as referred to in Article 28 of Directive 2008/98/EC as amended by Directive EU 2018/851/EU are in place and covering the entire territory of the Member State and include:

1. An analysis of the current waste management situation in the geographical entity concerned, including the type, quantity and source of waste generated and an evaluation of their future development taking into account the expected impacts of measures set out in the Waste Prevention Programme(s) developed in accordance with Article 29 of Directive 2008/98/EC as amended by Directive 2018/851/EU
2. An assessment of existing waste collection schemes, including the material and territorial coverage of separate collection and measures to improve its operation, as well as the need for new collection schemes
3. An investment gap assessment justifying the need for the closure of existing waste installations and additional or upgraded waste infrastructure, with an information of the sources of revenues available to meet operation and maintenance costs
4. Information on the location criteria for how future site locations identification will be determined and on the capacity of future waste treatment installations

Σε γενικές γραμμές η διατύπωση και το περιεχόμενο στα επιμέρους κριτήρια του ΑΟ δεν δημιουργούν απορίες στους αρμόδιους φορείς. Ένα διευκρινιστικό ερώτημα είχε τεθεί στην ΕΕ στο πλαίσιο της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς το οποίο αφορά το 3^ο κριτήριο :

1. **General:** Common understanding on criterion 3: According to Directive 2018/851/EU amending Directive 2008/98/EC (Framework Directive on waste), in terms of investment evaluation (item 3 of the content of projects), "Member States shall conduct evaluation of investments and other financial instruments, including for local authorities, which are required to meet these needs." (Point 21, Article 1).

Therefore, information about operating costs and maintenance costs of facilities is not required to be part of the evaluation of investment (we think that it will be covered by the gate fees of units).

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Η Οδηγία 2018/851/ΕΕ πρέπει να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο έως τις 5.7.2020. Η εκτίμηση των ελληνικών αρχών είναι πως η ενσωμάτωση θα έχει ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 2020.
- Ο ισχύων ΕΣΔΑ που λήγει εντός του 2020 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Ν. 4042/2012 πρέπει να αναθεωρηθεί με την πρωτοβουλία του Υπουργείου ΠΕΝ (Γ.Γ. Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων/Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων/ Τμήμα Διαχείρισης Αποβλήτων). Παράλληλα το ΥΠΕΝ πρέπει να προετοιμάσει τις ενιαίες προδιαγραφές για την επικαιροποίηση των 13 περιφερειακών σχεδίων ώστε να υπάρχουν επικαιροποιημένα ΠΕΣΔΑ έως το τέλος του 2020.
- Η διατύπωση των κριτηρίων του ΑΟ δεν υποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο χρειάζεται το ΚΜ να καλύψει το κόστος για τη λειτουργία και τη συντήρηση, αλλά απαιτείται το ΚΜ να προνοήσει σχετικά και να αναφέρει τον τρόπο με τον οποίο

θα καλυφθεί η λειτουργία και η συντήρηση. Το κρίσιμο στοιχείο είναι η παροχή της πληροφορίας και όχι ο τρόπος.

Η ΕΔ ΕΣΠΑ/Τομέας Περιβάλλοντος έχει αναθέσει έργο με τίτλο «ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ». Με βάση την αναφερόμενη σύμβαση προβλέπεται να παραδοθούν:

- Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των επικινδύνων αποβλήτων, διάρκειας 2020-030
- Οδηγός - Γενικές κατευθύνσεις για την επικαιροποίηση των ΠΕΣΔΑ,
- Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.

Επιπλέον, πρέπει να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2018/851/ΕΕ.

Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του ΑΟ και την κατάρτιση των ΠΕΣΔΑ, έχουν σταλεί σχετικές οδηγίες από το ΥΠΕΝ προς τους αρμόδιους φορείς, οι οποίες θα εξειδικευτούν περαιτέρω αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της περιόδου 2020-2030 εγκρίθηκε με την ΠΥΣ 39/2020 (ΦΕΚ 185Α).

Βρίσκονται σε εξέλιξη ή/και εκκρεμούν:

1. Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) αναμένεται να αναθεωρηθεί έως 30/09/2021. Απαιτείται στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση.
2. Η αναθεώρηση του συνόλου των ΠΕΣΔΑ αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2021.
3. Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων έχει εκπονηθεί και θα τεθεί άμεσα για δύο (2) εβδομάδες σε δημόσια διαβούλευση, Η έγκρισή του με ΠΥΣ αναμένεται έως 31/03/2021.

2.7 Prioritised action framework for the necessary conversation measures involving Union co-financing

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (vii) «ενίσχυση της προστασίας και διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των αστικών περιοχών, και της μείωσης όλων των μορφών ρύπανσης» του Στόχου Πολιτικής 2. Η υποχρέωση εκπλήρωσης του ΑΟ 2.7 οριστικοποιήθηκε στο τέλος της διαπραγματευτικής περιόδου των κανονισμών και στο σχετικό παράρτημα του Κοινού Κανονισμού Διατάξεων (υπήρχε διαγεγραμμένος από το 2018 στο σχετικό παράρτημα IV).

For interventions supporting nature conservation measures in connection with Natura 2000 areas within the scope of Directive 92/43/EEC:

A priority action framework pursuant to Article 8 of Directive 92/43/EEC is in place and includes

All elements required by the template for the priority action framework for 2021-2027 agreed by the Commission and the Member States, including the identification of the priority measures and an estimate of financing needs.

Ο ΑΟ 2.7 απαιτεί, σε συσχέτιση με τις περιοχές NATURA και την Οδηγία 92/43 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, ένα ιεραρχημένο πλαίσιο δράσης (Priority Action Framework - PAF) το οποίο προκύπτει από το άρθρο 8 της οδηγίας. Σύμφωνα με την αρμόδια υπηρεσία (Δ/νση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας/ Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) το PAF έχει σταλεί στην Ευρ. Επιτροπή από τον Δεκέμβριο του 2020 και αφορά την περίοδο 2021 – 2027.

Οι σχετικές διεργασίες για την εκπόνηση του ξεκίνησαν το Μάρτιο του 2019 με την πραγματοποίηση ημερίδας. Ακολούθησαν διαδικασίες διαβούλευσης και μια ανοικτή πρόσκληση σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς για να υποβάλλουν προτάσεις και προτεραιότητες. Δημιουργήθηκε ομάδα εργασίας στο Υπ.Περιβάλλοντος η οποία κατάρτισε το πλαίσιο δράσης της χώρας (PAF) σύμφωνα με το υπόδειγμα της Ευρ.Επιτροπής. Το πλαίσιο δράσης πέρασε τρία στάδια επανεξέτασης από την Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος της ΕΕ και το αρμόδιο τμήμα (Φύσης) και το τελικό σχέδιο που έγινε αποδεκτό κατατέθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2020.

Μέσα στο PAF περιλαμβάνονται προτεραιότητες και εκτίμηση κόστους, και πιο συγκεκριμένα για το κάθε μέτρο, περιέχεται η πληροφορία για το είδος του μέτρου, τον στόχο, την μονάδα μέτρησης και την εκτιμώμενη ποσότητα, το εκτιμώμενο κόστος, την περιοχή υλοποίησης και την πιθανή πηγή ενωσιακής συγχρηματοδότησης. Η τελευταία στήλη, της ενωσιακής συγχρηματοδότησης, είναι προαιρετική προς συμπλήρωση για κάθε ΚΜ. Επίσης, οι παρεμβάσεις του πλαισίου δράσης είναι χωρισμένες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Εκτιμάται πως ο ΑΟ 2.7 βρίσκεται σε ένα πολύ ώριμο στάδιο σχετικά με την εκπλήρωση του και προβλέπεται το κείμενο του PAF να αποτελέσει κατευθυντήρια γραμμή σε όλα τα Προγράμματα κατά το σχεδιασμό τους γιατί θα τα βοηθήσει αρχικά στη διαμόρφωση της στρατηγικής τους και σε επόμενο στάδιο στις συνέργειες, στην οριοθέτηση και στον συντονισμό των Ταμείων.

❖ Στόχος Πολιτικής 3 (ΕΤΠΑ & ΤΣ)

3. Comprehensive transport planning at the appropriate level (ΕΤΠΑ & ΤΣ)

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (ii) «ανάπτυξη βιώσιμου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς και διατροφικού ΔΕΔ-Μ» και (iii) «ανάπτυξη βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα» του Στόχου Πολιτικής 3.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

Multimodal mapping of existing and planned infrastructures, **except at local level**, until 2030 is in place which:

1. Includes economic assessment of the planned investments, underpinned by demand analysis and traffic modelling, which should take into account the anticipated impact of the opening of the rail services markets
 2. Is consistent with the transport related elements of the national energy and climate plan
 3. Includes investments in TEN-T core network corridors, as defined by [Proposal for a regulation establishing the Connecting Europe Facility and repealing Regulations (EU) 1316/2013], in line with the respective TEN-T core network corridors work plans
 4. For investments outside the TEN-T core network corridors, including in cross-border sections, ensures complementarity by providing sufficient connectivity of the urban networks, regions and local communities to the core TEN-T and its nodes
 5. Ensures interoperability of the rail network, and, where relevant, reports on the deployment of ERTMS according to Commission Implementing Regulation EU 2017/6 of 5 January 2017 on the European Rail Traffic Management System European deployment plan.
 6. Promotes multimodality, identifying needs for multimodal or transshipment freight and passengers terminals
 7. Includes measures relevant for infrastructure planning aiming at promoting alternative fuels, in line with the relevant national policy frameworks
 8. Presents the results of the assessment of road safety risks in line with existing national road safety strategies, together with a mapping of the affected roads and sections and providing with a prioritisation of the corresponding investments
 9. Provides information on financing resources corresponding to the planned investments and required to cover operation and maintenance costs of the existing and planned infrastructures
-

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην ΕΕ στο πλαίσιο της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς ήταν:

1. Please specify how you perceive the degree of specialization of the regional dimension in relation to the coverage criterion «*Multimodal mapping of existing and planned infrastructures, **except at local level**, until 2030 is in place:*», in order to identify possible actions in time.
2. **Criterion 5:** Please clarify how you perceive «... reports on ...» on interoperability.
3. **Criterion 7:** What is the meaning of the term “measures”? In order to obtain common understanding between us we propose that when referring to **measures**, we mean policy measures (ie legislative, institutional, etc.). Under which specific criteria measures will be assessed as fulfilled?
4. **Criterion 9** refers to “financing resources? The financing resources are related only to ESIF resources or they are related to any source of financing? Are the «maintenance costs” eligible? What is the time frame for this information?

Οι διευκρινήσεις αφορούν την πολυτροπική χαρτογράφηση των υποδομών που απαιτούνται, σε περιφερειακό επίπεδο, μέχρι και το 2030 καθώς και για επενδύσεις εκτός του πυρήνα των *Διευρωπαϊκών μεταφορών* (TEN-T), όπου απαιτείται η συμπληρωματικότητα και η επαρκής συνδεσιμότητα των αστικών δικτύων, των περιφερειών και των τοπικών κοινοτήτων στον πυρήνα TEN - T και στους κόμβους του (κριτήριο 1 και 4).

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Η επικαιροποίηση του εθνικού στρατηγικού σχεδίου μεταφορών θα πρέπει σε περιφερειακό (και όχι τοπικό) επίπεδο να ολοκληρώσει τις συνδέσεις και να άρει τα σημεία συμφόρησης με το δίκτυο TEN – T.
- Το περιφερειακό επίπεδο δεν εξειδικεύεται αναγκαστικά στις 13 περιφέρειες, αλλά μπορεί να αφορά και μόνο 5 ή 6 χωρικά επίπεδα με ενοποιημένες περιφέρειες. Το κράτος μέλος προσδιορίζει την σύνθεση του περιφερειακού επιπέδου.
- Για τις παρεμβάσεις εκτός TEN – T στο περιφερειακό, αστικό και τοπικό επίπεδο θα πρέπει να διασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα και η διασυνδεσιμότητα των πιο σημαντικών δικτύων με τον πυρήνα και τους κόμβους του TEN –T.
- Η διασυνδεσιμότητα αποτελεί το κρίσιμο στοιχείο και όχι η μέθοδος, ο τρόπος και τα εργαλεία με τα οποία θα ικανοποιηθεί η απαίτησης αυτή από το κράτος – μέλος.
- Για το αστικό επίπεδο δεν απαιτείται υποχρεωτικά να καταρτιστούν Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), αλλά να υπάρξει οποιοσδήποτε ολοκληρωμένος σχεδιασμός που να εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τη διασυνδεσιμότητα των υποδομών μεταφορών.

Από την πλευρά της η Εθνική Αρχή Συντονισμού θεωρεί ότι ο συγκεκριμένος ΑΟ είναι αρκετά απαιτητικός στην κάθε του λεπτομέρεια και εκτιμά πως δεν θα πρέπει να ξεφεύγει από τα εφικτά όρια της ολοκληρωμένης προσέγγισης. Χωρίς να αγνοηθεί ο

ολοκληρωμένος χαρακτήρας του ΑΟ, η εκπλήρωση του θα πρέπει να είναι ταυτόχρονα και ρεαλιστική χωρίς να δημιουργεί ανυπέρβλητα εμπόδια στις επιλεξιμότητες των παρεμβάσεων σε συγκεκριμένα χωρικά επίπεδα.

- Η μελέτη επικαιροποίησης του ΕΣΣΜ έχει ολοκληρωθεί και έχει παραληφθεί, ενώ η προσαρμογή του ΕΣΣΜ με βάση τα κριτήρια του ΑΟ είναι σε εξέλιξη. Εκκρεμεί η προσαρμογή / εξειδίκευση του ΕΣΣΜ για την ανάπτυξη της περιφερειακής του διάστασης και την πλήρη κάλυψη όλων των κριτηρίων. Η Περιφερειακή Εξειδίκευση θα αποτελέσει παράρτημα του ΕΣΣΜ.
- Εκπονούνται τα Logistics Master Plan και Multimodality Action Plan που θα εξετάζουν την αναγκαιότητα και θα προτεραιοποιούν την κατασκευή τερματικών εγκαταστάσεων για επιβάτες και εμπορεύματα σε συγκεκριμένα σημεία για την προώθηση της πολυτροπικότητας.
- Αναμένεται η ολοκλήρωση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Οδική Ασφάλεια, η εκπόνηση του οποίου είναι σε εξέλιξη.

❖ Στόχος Πολιτικής 4 (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)

4.1 Strategic policy framework for active labor market policies (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (i) «ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών» του ΕΤΠΑ και υπό τους ειδικούς στόχους (I) «βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων και των μακροχρόνια ανέργων και των ανενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας» και (II) «εκσυγχρονισμός των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας για την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των αναγκών δεξιοτήτων και διασφάλιση της έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και υποστήριξη για να ταιριάζουν στην αγορά εργασίας, μεταβάσεις και την κινητικότητα» του ΕΚΤ+ του Στόχου Πολιτικής 4.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A strategic policy framework for active labour market policies in the light of the Employment guidelines is in place and includes:

1. Arrangements for conducting jobseekers' profiling and assessment of their needs
2. Information on job vacancies and employment opportunities taking into account the needs of the labour market
3. Arrangements for ensuring that its design, implementation, monitoring and review is conducted in close cooperation with relevant stakeholders
4. Arrangements for monitoring, evaluation and review of active labour market policies
5. For youth employment interventions, evidence-based and targeted pathways towards young people not in employment, education or training including outreach measures and based on quality requirements taking into account criteria for quality apprenticeships and traineeships, including in the context of Youth Guarantee schemes implementation.

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην ΕΕ στο πλαίσιο της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

1. **Criterion 2:** For the purposes of the relevant conditionality in the current PP, a Mechanism for the identification of labor market needs is established. The 2nd criterion refers only to the information provided by this mechanism or it will be also linked to other tools planned to be developed by the Ministry of Labor & SocAffairs?
2. **Criterion 4:** For the monitoring, evaluation & review of ALMPs, there is a dedicated chapter in the adopted "Strategic framework for the review of ALMPS". Please clarify

whether the fulfillment of the criterion requires a specific mechanism or described procedures for monitoring.

3. **Criterion 5:** please clarify whether the requirements are referring to an established activation procedure specifically for NEETs or it may be part of the reviewed ALMPs.
4. **Criterion 5:** Please specify the term “outreach measures” and under which criteria the “quality requirement” would be fulfilled.

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Για τη θετική αξιολόγηση του ΑΟ θεωρούνται κομβικής σημασίας :
 - η αποδεδειγμένη χρήση των αποτελεσμάτων του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, τόσο στο σχεδιασμό των δράσεων Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης (ΕΠΑ), όσο και στην καθημερινή λειτουργία του ΟΑΕΔ, καθώς και
 - το roll out του πιλοτικού προγράμματος ανοικτού τύπου στο ΚΠΑ Ελευσίνιας (open framework prms) σε όλη την χώρα.
- Επιπλέον, κρίσιμο είναι να ενδυναμωθεί η ερμηνεία των αποτελεσμάτων του Μηχανισμού (... ο μηχανισμός διάγνωσης να αποτελεί καθημερινή εργασία για τους εργασιακούς συμβούλους του ΟΑΕΔ...) και να δοθεί η δυνατότητα έτσι ώστε η πληροφορία που περιλαμβάνεται να είναι απλή και εύκολα προσβάσιμη σε αυτόν που ψάχνει για δουλειά, αλλά και στον εργασιακό σύμβουλο που θα την παρέχει.
- Πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση σε *policy oriented actions*. Το στρατηγικό πλαίσιο στον εν λόγω τομέα πρέπει να είναι ρεαλιστικό και όχι θεωρητικό.
- Συστήνεται να υπάρχει ένας εδραιωμένος μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης που να αφορά το σύνολο των ΕΠΑ, πέρα από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος που αποτελεί μόνο ένα τμήμα τους (ερώτημα σχετικά με το **κριτήριο 4** «Arrangements for monitoring, evaluation and review of active labour market policies»).

Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να λειτουργεί σε συνεχή βάση στο πλαίσιο ενός στρατηγικού σχεδίου που θα έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, στόχους και δείκτες παρακολούθησης, χρονοδιαγράμματα, φορείς/εμπλεκόμενους, ενώ από τα αποτελέσματα του monitoring και evaluation, θα ανασχεδιάζονται οι πολιτικές για την αγορά εργασίας ώστε να καθίστανται ενεργητικές.

- Αναφέρθηκε ως επιτακτική ανάγκη η σύνδεση της εκπλήρωσης των ΑΟ του ΕΚΤ+ με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Αναλυτικά, EMCO <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10688-2019-ADD-1/en/pdf> όπου μεταξύ άλλων χαρακτηριστικά αναφέρεται «...Monitoring and evaluation of these reforms and changes will be important going forward...».
- Αναφορικά με ερώτημα που σχετίζεται με το **κριτήριο 5** και τους NEETs, απαντήθηκε πως όλες οι μεταρρυθμίσεις που συζητούνται και υλοποιούνται θα αφορούν και την εν λόγω ομάδα πληθυσμού, ωστόσο είναι σκόπιμο να υπάρξει ένα ευρύτερο ειδικό πλέγμα δράσεων όπως αυτό περιλαμβάνεται στο Youth Guarantee.

Πολύ συνοπτικά, έως σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο εκπλήρωσης των απαιτήσεων του ΑΟ:

- Λειτουργία του **Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών στην Αγορά Εργασίας** ο οποίος συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και οπτικοποιεί στατιστικά δεδομένα και αναλύσεις για την εξέλιξη των επαγγελματιών και των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας καθώς και για την προσφορά και ζήτηση δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- **Εκσυγχρονισμός του ΟΑΕΔ -Επανασχεδιασμός Επιχειρησιακού Μοντέλου:** έχει ολοκληρωθεί και εφαρμόζεται στους νέους εγγεγραμμένους ανέργους η νέα μεθοδολογία ανάλυσης προφίλ (ΑΣΔ / profiling).
- **Μεταρρύθμιση στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση:**
 - ο Ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση ενός γενικού πλαισίου ποιοτικών προδιαγραφών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση συγχρ/νων από το ΕΚΤ προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) για την ΠΠ 2014 – 2020.
 - ο Στην παρούσα φάση αλλάζει (συνεργασία με επισπεύδον Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων) το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.
- Δημόσια Διαβούλευση και συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους για στρατηγικές και μεταρρυθμίσεις.

Αναμένεται η επικαιροποίηση στρατηγικών κειμένων σε τομείς που άπτονται με τα επιμέρους κριτήρια του ΑΟ. Πιο συγκεκριμένα:

- Το **Στρατηγικό Πλαίσιο για τις ΕΠΑ (2018)** είναι σε φάση ανασχεδιασμού και το νέο προβλέπεται να διαμορφωθεί στο τέλος του 1ου εξαμήνου του 2021 καθώς:
 - η υλοποίηση και η αξιολόγηση του Πιλοτικού 'ανοικτού τύπου' προγράμματος της Ελευσίνας από τον ΟΑΕΔ (τελική έκθεση από Παγκόσμια Τράπεζα τον Μάρτιο 2021) αναμένεται να συνδράμει στην απόφαση επέκτασης της εφαρμογής του νέου μοντέλου σε μεγαλύτερο εύρος (επί τη βάση χωρικών/ηλικιακών κριτηρίων και σε θύλακες υψηλής ανεργίας πανελλαδικά),
 - στα τέλη Νοεμβρίου 2020 παραδόθηκαν τα τελικά παραδοτέα από την Τεχνική Βοήθεια της Ευρ,Επιτροπής (POBAL) σχετικά με τον ανασχεδιασμό των ΕΠΑ.
 - αναμορφώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την αγορά εργασίας, στο οποίο περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ II. Διαμέσου της αναμόρφωσης του Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η αναβάθμιση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, μέσω της διασύνδεσης του τελευταίου πρωτογενώς με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και σε πραγματικό χρόνο, ούτως ώστε να καταστεί ευχερέστερος ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πιο στοχευμένων ενεργών πολιτικών,
 - μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης σχεδιάζεται η επέκταση των μεταρρυθμίσεων των ΕΠΑ, η ψηφιοποίηση και αναβάθμιση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών.

Επιπρόσθετα, εντός του α' εξαμήνου 2021, κατατίθεται προς ψήφιση νομοσχέδιο για την επαγγελματική κατάρτιση και την ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας. Το νομοσχέδιο αυτό θα αποτυπώνει, μεταξύ άλλων, την επικαιροποιημένη στρατηγική του Υπ. Εργασίας & ΚΥ αναφορικά με τις ΕΠΑ και συνοπτικά θα περιλαμβάνει τους ακόλουθους άξονες:

- Σύνδεση δια βίου μάθησης και κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Αναβάθμιση και επέκταση του Συστήματος Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας. Θέσπιση Σύγχρονου Αποθετηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού Δεξιοτήτων.
- Σύνδεση της χρηματοδότησης των Κ.Δ.Β.Μ. με τα αποτελέσματα των δράσεων κατάρτισης/επανακατάρτισης και πιστοποίησης σε σχέση με την ένταξη και την κινητικότητα στην αγορά εργασίας.
- Δημιουργία μόνιμου μηχανισμού για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της κατάρτισης και των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, διαλειτουργιών και με το σύστημα της πραγματικής απασχόλησης ΕΡΓΑΝΗ II.
- Αλλαγή του μοντέλου του επιδόματος εργασίας και θέσπιση υποχρεώσεων του ανέργου.
- Θεσμική ενδυνάμωση της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης και της μαθητείας.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι σε φάση προετοιμασίας και θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με το νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας, το οποίο θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων διατάξεις σχετικά με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ II και την αναβάθμιση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών».

- Το **Εθνικό Σχέδιο Δράσης Εγγύηση για τη Νεολαία (τ.επ.2018)** αναμένεται να επικαιροποιηθεί στο 1ο εξάμηνο του 2021 και θα συμπεριλαμβάνει νέες συστάσεις και οδηγίες της ΕΕ από τη «**ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Οκτωβρίου 2020 για μια γέφυρα προς την απασχόληση — ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία**» η οποία καταργεί την προηγούμενη σύσταση του Συμβουλίου (22/04/2013).
- Το **Σχέδιο Δράσης με μέτρα προετοιμασίας και διαχείρισης της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης (2016)**, που αναμένεται να επικαιροποιηθεί (από την ΕΔ Ε-ΣΠΑ Υπ. Εργασίας) λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα δεδομένα-συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της πανδημίας- και τις προκλήσεις της νέας ΠΠ σε συνδυασμό με την ανάγκη για reskilling και upskilling των εργαζομένων και την Ευρωπαϊκή Skills Agenda, καθώς και τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με την επαγγελματική κατάρτιση και την ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας, στην οποία θα υπάρξουν προβλέψεις για την θεσμική ενδυνάμωση της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης και της μαθητείας .

4.2 National strategic framework for gender equality (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τους ειδικούς στόχους (i) «**ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών**» και (ii) «**ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών**» του ΕΤΠΑ και υπό τον ειδικό στόχο (III) «**προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καλύτερη ισορροπία εργασίας/ ζωής**»

συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής μέριμνας» του ΕΚΤ+ του Στόχου Πολιτικής 4.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national strategic policy framework for gender equality is in place that includes:

1. Evidence-based identification of challenges to gender equality
 2. Measures to address gender gaps in employment, pay, pensions, and to promote work-life balance for women and men, including through improving access to early childhood education and care, with targets, while respecting the role and autonomy of the social partners
 3. Arrangements for monitoring, evaluation and review of the strategic policy framework and data collection methods based on sex-disaggregated data
 4. Arrangements for ensuring that its design, implementation, monitoring and review is conducted in close cooperation with relevant stakeholders, including equality bodies, social partners and civil society organisations.
-

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην ΕΕ στο πλαίσιο της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

1. **Criterion 1:** Please specify what qualifies as “evidence-based” identification. Evidence stemming from the annual Evaluation that the General Secretariat conducts itself on the “National Action Plan for Gender Equality” is adequate? Please note that this, does not always include quantitative data (meaning percentages, Indicators etc.) but in some cases only qualitative Results and Conclusions.
2. **Criterion 2:** What is expected to cover “Measures”? Our General Secretariat implements specific actions and also proposes Specific measures to other Public Bodies or Stakeholders; however we do not have authorization to implement all of these Measures. Is the existing voted National Legal Framework (either from the GS or other Ministries) adequate? Or do we have to present Specific implemented actions?
3. **Criterion 2:** Employment, pension gaps and social security gaps, as well as early childhood education and care, are multi-dimensional policies and fall within the scope of more than one Ministry (e.g. Ministry of Education. Ministry of Labor etc). What is expected by our part, in order to cover these Measures?
4. **Criterion 3:** It is not clear what is meant by the term “Arrangements”. Our GS implements all three “monitoring, evaluation and review” annually, regarding the “National Action Plan for Gender Equality 2016-2020, and will do so for the NAPGE 2021-2027. This procedure, if drafted in a “formal Procedure-Manual” covers the term “Arrangement” for the first part, i.e. “Strategic Policy Framework”? Therefore, is it possible that only the Data Collection Method (ie, the second part of the Criterion) is reviewed based on sex-disaggregated data? And the “monitoring, evaluation and review” of the Strategic Policy Framework, will be based **both on qualitative and quantitative, sex-disaggregated data?**

5. **Criterion 4:** Once again we do not completely understand what covers the term “Arrangements”.

- Our GS has conducted the design of the National Action Plan 2016-2020 in close cooperation with the Stakeholders. This will also be done for the next Period 2021-2020. Our Action Plan will be drafted by the end of 2020. This can be “validated” through Minutes of the Meetings held? They must be done with MOUs? Or other Formal way?
- Additionally, how is this adequately applied during the monitoring and review? May this be done with “Questionnaires” sent to all stakeholders? And in some cases that some Stakeholder, may not interact or respond, is the Criterion still covered.

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Το Εθνικό πλαίσιο για την Ισότητα των Φύλων πρέπει να καλύπτει το σύνολο των πολιτικών στη χώρα, γεγονός που ξεπερνά το εύρος αρμοδιοτήτων της ΓΓ ΟικΠΠΦ. Κατά την αξιολόγηση της εκπλήρωσης, η ΕΕ θα ήθελε να έχει καταγεγραμμένη εικόνα για το σύνολο των μέτρων που έχει ληφθεί (**Κριτήριο 2**).
- Το πλάνο εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού πρέπει κατά προτίμηση να καλύπτει όλη την επόμενη προγραμματική περίοδο εξαρχής (δηλαδή τουλάχιστον έως και το 2027 (βλ. και τις οριζόντιες επισημάνσεις).
- Τα αποτελέσματα πρέπει να είναι και ποσοτικά, δεδομένου ότι υπάρχει πληθώρα δεδομένων που παράγονται στη χώρα (**βλ. Κριτήρια 1 και 4**).
- Είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης στη διαμόρφωση της πολιτικής.
- Σε ότι αφορά την εμπλοκή των stakeholders, είναι κρίσιμο να προσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίο αυτοί θα εμπλακούν στη διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης, παρακολούθησης και αναθεώρησης.

Έως σήμερα:

- Υφίσταται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020.
- Υπάρχει το Παρατηρητήριο Ισότητας που είναι ο μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης και αναθεώρησης των στρατηγικών της ισότητας βασισμένος σε data (http://paratiritirio.isotita.gr/genqua_portal/).
- Με τον Νόμο 4604/2019 "Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας - Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας - Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση - Λοιπές διατάξεις" εκτιμάται πως καλύπτονται αρκετά ζητήματα που άπτονται των απαιτήσεων των κριτηρίων του ΑΟ (τόσο των μέτρων που αναφέρονται στο 2^ο κριτήριο, όσο και της θεσμοθετημένης στενής συνεργασίας με φορείς της κοινωνίας των πολιτών στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου Ισότητας - 4^ο κριτήριο). Ωστόσο η αρμόδια διεύθυνση θα επανεξετάσει τη σύνθεση των συλλογικών οργάνων και το σύστημα διακυβέρνησης στο πνεύμα του σχετικού κριτηρίου σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο (διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης, παρακολούθησης και αναθεώρησης πολιτικών).

- 11ος/2020: ολοκληρώθηκε το έργο PEGASUS «Αντιμετωπίζοντας το έμφυλο χάσμα στις συντάξεις στην Ελλάδα» που συγχρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Rights, Equality and Citizenship (REC) της Ε.Ε. με Φορέα-Συντονιστή τη ΓΓΟΠΙΦ και εταιρείους το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) και το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ). Το αποτέλεσμα του έργου είναι μεταξύ άλλων μια σημαντική οικονομοτεχνική μελέτη και προτάσεις πολιτικής που θα ληφθούν υπόψη στον νέο σχεδιασμό.

Ενέργειες που εκκρεμούν:

- Το νέο ΕΣΔΙΦ είναι υπό επεξεργασία και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του α' εξαμήνου του 2021. Θα αποτελεί το εθνικό πλαίσιο πολιτικής, που αναφέρεται και στο εισαγωγικό προοίμιο του ΑΟ. Εκτιμάται πως με το περιεχόμενο του θα καλύψει τις απαιτήσεις των επιμέρους κριτηρίων του ΑΟ και γίνεται προσπάθεια να προσεγγίζει την οριζόντια διάσταση του θέματος σε όλους τους τομείς, ξεπερνώντας το εύρος αρμοδιοτήτων του φορέα.
- Εκκρεμούν ενέργειες στα θέματα διαβούλευσης τόσο με τους stakeholders, όσο και με αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Εργασίας σε ζητήματα που ξεπερνούν την αρμοδιότητα της ΓΓΔΟΠΙΦ.

4.3 Strategic policy framework for the education and training system at all levels (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (ii) «βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών» του ΕΤΠΑ και υπό τους ειδικούς στόχους (IV) «βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της σχέσης της αγοράς εργασίας με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστήριξη απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων», (V) «προώθηση της ίσης πρόσβασης και ολοκλήρωση της, ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση ενηλίκων και τη μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους» και (VI) «προώθηση της δια βίου μάθησης, κυρίως ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανακατάρτισης των ευκαιριών για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ψηφιακές δεξιότητες, καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και των νέων απαιτήσεων δεξιοτήτων με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, της διευκόλυνσης της μετάβασης της σταδιοδρομίας και την προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας» του ΕΚΤ+ του Στόχου Πολιτικής 4.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national or regional strategic policy framework for the education and training system is in place and includes:

1. Evidence-based systems for skills anticipation and forecasting
 - 1a. Graduate tracking mechanisms and services for quality and effective guidance for learners of all ages
 2. Measures to ensure equal access to, participation in and completion of quality, affordable, relevant, non-segregated and inclusive education and training, and acquisition of key competences at all levels including higher education.
 3. A coordination mechanism covering all levels of education and training, including higher education, and a clear assignment of responsibilities between the relevant national and/or regional bodies
 4. Arrangements for monitoring, evaluation and review of the strategic policy framework
 5. Measures to target low-skilled, low-qualified adults and those with disadvantaged socio-economic backgrounds and upskilling pathways
 6. Measures to support teachers, trainers and academic staff as regards appropriate learning methods, assessment and validation of key competences
 7. Measures to promote mobility of learners and staff and transnational collaboration of education and training providers, including through recognition of learning outcomes and qualifications.
-

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Η Ευρ. Επιτροπή θεωρεί ότι όλες οι μορφές της εκπαίδευσης και της κατάρτισης βρίσκονται κάτω από την ίδια στέγη και αποτελεί πρόκληση και ευκαιρία-κλειδί για την Ελλάδα να καταφέρει να συγκεντρώσει και να καθοδηγήσει τις διάσπαρτες αρμοδιότητες και τμήματα του εν λόγω τομέα. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα να προδιαγραφεί η *Skills agenda* για τη χώρα, η οποία θα απευθύνεται τόσο σε όσους αντιμετωπίζουν δυσκολίες, όσο και σε όσους ευρισκόμενοι ήδη στην αγορά εργασίας αντιμετωπίζουν τις σύγχρονες προκλήσεις.
- Είναι αναγκαία η συνεργασία του Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων με το Υπ. Εργασίας & Κοινων. Υποθέσεων σε μια σειρά θεμάτων όπως:
 - η αποδεδειγμένη χρήση των αποτελεσμάτων του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (ΕΙΕΑΔ/ εποπτευόμενος φορέας του Υπ.Εργ.&Κοιν.Υπ) στην ποιοτική και αποτελεσματική καθοδήγηση αναφορικά με τις απαιτούμενες δεξιότητες των εκπαιδευόμενων κάθε ηλικιακής ομάδας
 - η διασύνδεση των μηχανισμών ανίχνευσης (*tracking mechanisms*) των εκπαιδευόμενων κάθε ηλικιακής ομάδας, ώστε να διακρίνεται το ίχνος έκαστου μέσα από την συνολική εκπαιδευτική του διαδρομή και το πέρασμα του στον εργασιακό βίο

- η κατάληξη κάθε επιμέρους στρατηγικού/επιχειρησιακού σχεδίου εκπαίδευσης και κατάρτισης (π.χ. επαγγελματικής, ανώτερης, μαθητείας, δια βίου κ.α.) στη σύνδεση με την αγορά εργασίας (*labor market reflection*).
- Θεωρείται απαραίτητο, ο στρατηγικός σχεδιασμός για την εκπαίδευση και την κατάρτιση να περιλαμβάνει έναν συντονιστικό μηχανισμό μεταξύ όλων των επιμέρους τομεακών πολιτικών (από την προσχολική εκπαίδευση έως την δία βίου μάθηση ενηλίκων) και να διαπνέεται από το ίδιο όραμα και τη σύνδεση με την αγορά εργασίας.

Η ΕΕ εκτιμά πως είναι δυνατό να συνεχίσουν να υπάρχουν τα επιμέρους σχέδια και οι στρατηγικές ανά τομέα (σε συνέχεια και των αιρεσιμοτήτων της τρέχουσας ΠΠ). Ωστόσο, πρέπει να διαφαίνονται με σαφήνεια οι μεταξύ τους διασυνδέσεις και κρίνεται απαραίτητος για το σκοπό αυτό ένας κοινός συντονιστικός μηχανισμός όπως περιγράφεται και στο κριτήριο 3.

Πολύ συνοπτικά, έως σήμερα, σημαντικός αριθμός ενεργειών και παρεμβάσεων πραγματοποιούνται σε όλες τις βαθμίδες και τα συστήματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με αποτέλεσμα να μπορεί να τεκμηριωθεί ότι η χώρα διαθέτει επαρκή μέτρα :

- για την εξασφάλιση της ίσης πρόσβασης, συμμετοχής και ολοκλήρωσης ποιοτικής, προσιτής, σχετικής μη διαχωρισμένης και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης και κατάρτισης και της απόκτησης βασικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- για ενήλικες με χαμηλή εξειδίκευση και άτομα με μειονεκτική κοινωνικοοικονομική καταγωγή με διαδρομές αναβάθμισης δεξιοτήτων
- για την υποστήριξη εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών και ακαδημαϊκού προσωπικού όσον αφορά τις κατάλληλες μεθόδους μάθησης, αξιολόγηση και επικύρωση βασικών ικανοτήτων
- για την προώθηση της κινητικότητας εκπαιδευομένων και προσωπικού και τη διεθνή συνεργασία των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπ. μέσω της πιστοποίησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των προσόντων.

Επιπλέον, ενδεικτικά αναφέρεται πως:

- Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με το ΕΙΕΑΔ προκειμένου να δρομολογηθεί η διάθεση στοιχείων και πληροφοριών που είναι χρήσιμα για την επεξεργασία των δεδομένων του συστήματος του **Μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας** και συνεργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη.
- Ενεργοποιήθηκαν νομοθετικές ρυθμίσεις και πιλοτικές παρεμβάσεις που προάγουν τη **διασύνδεση** της ανώτατης αλλά και της επαγγελματικής εκπ. και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Η νομοθετική μεταρρύθμιση στη **Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση** είναι σε εξέλιξη σε συνεργασία με όλους τους συναρμόδιους φορείς.
- Με το νόμο 4692/2020 «**Αναβάθμιση του σχολείου και άλλες διατάξεις**» προβλέπεται έκθεση ετήσιου συλλογικού προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου, προτάσεις υποστήριξης και βελτίωσης, συνολική ετήσια έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων.

- Η ενίσχυση της αυτονομίας στην Ανώτατη Εκπαίδευση με τον Ν. 4653/2020. Θεσμοθετήθηκε ο στρατηγικός σχεδιασμός των ΑΕΙ και η υποχρέωσή σύναψης συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού από τα ΑΕΙ για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο της **Εθνικής Στρατηγικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση**, η οποία παρακολουθείται, αξιολογείται και δημοσιεύεται σε ετήσια βάση.
- Με τον Ν. 4777/2021 (ΦΕΚ Α 25/17.02.2021) «Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» προβλέφθηκε (α. 50) ρύθμιση για τη **σύσταση και συγκρότηση ομάδων εργασίας και συλλογικών οργάνων για την υλοποίηση των δεσμεύσεων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 αναφορικά με τα κριτήρια 3 & 4 του ΑΟ**
- Αντιμετωπίστηκαν σημαντικά προβλήματα λόγω της πανδημίας.

Από τις σημαντικότερες ενέργειες που βρίσκονται σε εξέλιξη αναφέρονται ενδεικτικά:

- Εκπονείται **ενιαίο Στρατηγικό Σχέδιο Πολιτικής για την Εκπαίδευση, την Κατάρτιση και τη Δια Βίου Μάθηση**.
- Εξελίσσεται η συνεργασία με το ΕΙΕΑΔ και η ανάπτυξη εργαλείων ιχνηλάτησης των αποφοίτων σε όλες τις βαθμίδες.
- Η σύσταση και συγκρότηση ομάδων εργασίας και συλλογικών οργάνων για την υλοποίηση των δεσμεύσεων που αναφέρονται στα κριτήρια 3 & 4 του ΑΟ.
- Αντιμετώπιση προβλημάτων λόγω πανδημίας.

4.4 National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο iii) «**ακόμη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και των μειονεκτουσών ομάδων, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες**» του ΕΤΠΑ και υπό τον ειδικό στόχο (VII) «**προώθηση της ενεργού ένταξης με στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την ενεργό συμμετοχή και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας**» του ΕΚΤ+ του Στόχου Πολιτικής 4.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national or regional strategic policy or legislative framework for social inclusion and poverty reduction is in place that includes:

1. Evidence-based diagnosis of poverty and social exclusion, including child poverty, in particular as regards equal access to quality services for children in vulnerable situations as well as homelessness, spatial and educational segregation, limited access to essential services and infrastructure, and the specific needs of vulnerable people of all ages.

2. Measures to prevent and combat segregation in all fields, including social protection, inclusive labour markets and access to quality services for vulnerable people, including migrants and refugees.
3. Measures for the shift from institutional to family- and community-based care
4. Arrangements for ensuring that its design, implementation, monitoring and review is conducted in close cooperation with relevant stakeholders, including social partners and relevant civil society organisations.

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην ΕΕ στο πλαίσιο της τεχνικής συνάντησης του 12^{ου} 2019 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

1. **Criterion 2, 3:** What is the meaning of the term “measures”? Please clarify if you are referring to policy measures (ie legislative, institutional, etc.) or also to actions for implementing these policies.
2. **Criterion 4:** It is not clear what is meant by the term “Arrangements”. Under which criteria the *arrangements* would be assessed as fulfilled? Do you refer to provisions or established procedures?

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Το roll out των ήδη υλοποιούμενων δράσεων τόσο στο πλαίσιο των συστημικών παρεμβάσεων της αγοράς εργασίας (Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης), όσο και των πιλοτικών ενεργειών στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο αποτελεί την ύψιστη προτεραιότητα.
- Αναφορικά με την αποσαφήνιση των όρων *measures* και *arrangements* προτάθηκε από τους εκπροσώπους της Ευρ. Επιτροπής, όπως και σε άλλους ΑΟ, να στείλει η ΕΔ Κοιν.Αλληλ. την ερμηνεία της ώστε να επιτευχθεί έγκαιρα από κοινού συμφωνία στην κατανόηση και στην απαίτηση εκπλήρωσης των επιμέρους κριτηρίων.
- Το **κριτήριο 3** «Measures for the shift transition from institutional to family- and community-based care based on a national deinstitutionalisation strategy and an action plan», συνδέεται με τον οριζόντιο ΑΟ που αφορά τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με τη διεθνή σύμβαση του ΟΗΕ.
- Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ (όπως και των υπόλοιπων στο Στόχο Πολιτικής 4 - πλην εκείνου των ΡΟΜΑ) αφορούν και τα έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ για υποδομές σε κοινωνικές υπηρεσίες κ.α. Δεν πρέπει να παραβλέπουμε πως στην τρέχουσα ΠΠ 2014-2020 οι δράσεις υποδομών σε αυτό το πεδίο (στο πλαίσιο του ΘΣ 9) σημειώνουν από τους πλέον υψηλούς βαθμούς απορρόφησης στα ΠΕΠ και συμπεριλαμβανόταν στα πετυχημένα ορόσημα που αξιολογήθηκαν το 2019 στο Πλαίσιο Επίδοσης, με αποτέλεσμα να ενδυναμωθούν περαιτέρω χρηματοδοτικά στην αναθεώρηση ανακατανομής του αποθεματικού επίδοσης. Σημαντικότερο δε είναι να το αναλογιστούμε αυτό κυρίως στον τομέα της εκπαίδευσης.

Στην παρούσα φάση ολοκληρώνεται η εκπόνηση της **Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, περιόδου 2021-2027 (ΕΣΚΕ)**. Η Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη της ΠΠ 2021-2027 εκπονείται σε εθνικό επίπεδο από την αρμόδια Γενική Γραμματεία του Υπ. Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων. Για την εκπόνηση της πραγματοποιείται από το Υπουργείο ευρεία διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και η αρχιτεκτονική της θα συμφωνηθεί άμεσα με τις 13 Περιφέρειες, ενώ προβλέπεται να αναρτηθεί σε δημόσια διαβούλευση στο orengon.gr. Δεν θα υπάρχουν *Περιφερειακές* ΕΣΚΕ όπως στην ΠΠ 2014-2020. Η ΕΣΚΕ αναμένεται να οριστικοποιηθεί έως το τέλος του Μαρτίου 2021. Η ΕΣΚΕ θα περιλαμβάνει Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή της, δίχως να εξειδικεύεται εξαντλητικά, αλλά με τρόπο που να αφήνει περιθώριο για κάλυψη μελλοντικών αναγκών μέσα από ανοικτές διατυπώσεις στην περιγραφή των δράσεων. Θα αποτελεί μια στρατηγική 'πλαίσιο' που θα συνδέεται με τα μέτρα και άλλων στρατηγικών όπως ενδεικτικά του Εθνικού Σχεδίου για το Παιδί, που εκπονείται από το Υπ. Δικαιοσύνης, της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη των Μεταναστών του Υπ. Μεταναστευτικής Πολιτικής, καθώς και τις στρατηγικές των Υπ. Παιδείας και Υπ. Υγείας.

Έως σήμερα, συνοπτικά σχετικά με τις απαιτήσεις του ΑΟ:

- Κατά την τρέχουσα περίοδο υλοποιούνται μέτρα πολιτικής τα οποία περιλαμβάνονται στην τρέχουσα **Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ)** και που οριοθετούν τις βασικές προτεραιότητες δράσης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Το σύστημα αυτό στηρίζεται σε δύο πυλώνες, τον **Εθνικό Μηχανισμό Παρακολούθησης, Συντονισμού και Αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής (Εθνικό Μηχανισμό)**, μέσω του **Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος** και τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων Κοινωνικής Αλληλεγγύης (δηλαδή τον **ΟΠΕΚΑ**), μέσω της ενιαίας αρχής ηλεκτρονικής απόδοσης και αξιολόγησης των προνοιακών επιδομάτων. Η ΕΣΚΕ περιλαμβάνει σχέδιο δράσης το οποίο και υλοποιείται:
 - Τα μέτρα εφαρμόζονται για την προστασία σε έξι βασικές κατηγορίες ευάλωτων ομάδων, δηλαδή τα άτομα με ιδιαίτερα χαμηλά εισοδήματα, το παιδί και την οικογένεια, τους άστεγους, τα ΑμεΑ, τους ηλικιωμένους και τους Ρομά (ενδεικτικά αναφέρονται τα 245 κέντρα κοινότητας, δράσεις καταπολέμησης της φτώχειας, όπως τα κοινωνικά φαρμακεία, τα κοινωνικά παντοπωλεία, σχολικά γεύματα, τα Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας φροντίδας ΑμεΑ, τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων).
 - Σε ό,τι αφορά στην κοινωνική ένταξη μεταναστών και προσφύγων, στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού, έχουν ιδρυθεί Κέντρα Κοινότητας διευρυμένα που έχουν ως παραρτήματα τα **Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)**.
 - Παράλληλα, για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid-19 πραγματοποιείται σειρά δράσεων.
- Έχει ολοκληρωθεί η εκπόνηση της **Εθνικής Στρατηγικής για την αποϊδρυματοποίηση** ατόμων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπ. Εργασίας και Κοιν. Υποθέσεων (ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, παιδιά τυπικής ανάπτυξης ή με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες) μέσω της υλοποίησης προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας από την Ευρ. Επιτροπή με την ΕΑΣΡΔ, διεθνή οργανισμό που εργάζεται με φορείς προστασίας

ατόμων με αναπηρία, και αναμένεται η υιοθέτησή της από το Υπουργείο. Το κείμενο της Στρατηγικής θα αναρτηθεί *περί τα τέλη Μαρτίου* και θα περιλαμβάνει τη διάσταση ΕΣΚΕ.

Ο σχεδιασμός της νέας στρατηγικής έχει επίκεντρο τον άνθρωπο στην κοινότητα, στο σπίτι και περιλαμβάνει υπηρεσίες με τη μορφή προσωπικής βοήθειας όπου απαιτείται. Κατά την τρέχουσα περίοδο υλοποιούνται σχετικά μέτρα πολιτικής για την αποϊδρυματοποίηση που προβλέπεται να συνεχιστούν και στην επόμενη ΠΠ (ΣΥΔ, Κ.Δ.Η.Φ. και Κ.Δ.Α.Π. ΑμεΑ κ.α.). Επίσης η θεσμοθέτηση του προγράμματος του Προσωπικού Βοηθού για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και ο σχεδιασμός της Πρώιμης Παρέμβασης για παιδιά με αναπηρία, αποτελούν διακριτές δράσεις στη νέα Στρατηγική Αποϊδρυματοποίησης, τόσο στο επίπεδο της πρόληψης και αποφυγής ιδρυματικού τύπου φροντίδας όσο και ενίσχυσης της αυτονομίας και της κοινωνικής τους ένταξης. Παράλληλα με τη στρατηγική, το Υπ. Εργασίας υλοποιεί το πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης, αρχικά, για τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Αττικής και Δυτικής Ελλάδας και προγραμματίζει άμεσα την επέκτασή του.

4.5 National Roma Integration Strategy inclusion strategic policy framework (EKT+)

Είναι ο μοναδικός ΑΟ του ΣΠ4 που συνδέεται αποκλειστικά με το ΕΚΤ+ και τον ειδικό στόχο (viii a) **«προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά»**.

Εφαρμόζεται ήδη κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο σχετική εθνική στρατηγική, η οποία φαίνεται με μία πρώτη εκτίμηση κατά την ΕΔ Κοιν. Αλληλεγγύης του Υπ. Εργασίας & ΚΥ ότι καλύπτει τα επιμέρους κριτήρια έτσι όπως περιγράφονται στον ΑΟ. Τα κριτήρια είναι:

The National Roma inclusion strategic policy framework is in place that includes:

1. Measures to accelerate Roma integration, prevent and eliminate segregation, taking into account the gender dimension and situation of young Roma, and sets baseline and measurable milestones and targets
 2. Arrangements for monitoring, evaluation and review of the Roma integration measures
 3. Arrangements for the mainstreaming of Roma inclusion at regional and local level
 4. Arrangements for ensuring that its design, implementation, monitoring and review is conducted in a close cooperation with the Roma civil society and all other relevant stakeholders, including at the regional and local levels.
-

Στην παρούσα φάση, η **Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά** επικαιροποιείται για την περίοδο 2021-2027 και περιλαμβάνει παρεμβάσεις στους τομείς της στέγασης, της εκπαίδευσης, της υγείας και της απασχόλησης υπό το πρίσμα μιας ολιστικής προσέγγισης και κοινωνικής ένταξης και με ιδιαίτερη μέριμνα για την

καταπολέμηση των διακρίσεων. Το πρώτο σχέδιο της θα παραδοθεί στα μέσα Φεβρουαρίου 2021. Αφού εξεταστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓ Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας θα τεθεί σε διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και την κοινότητα των Ρομά και το τελικό κείμενο θα παραδοθεί περί τα μέσα του μηνός Απριλίου.

Παράλληλα καταρτίζεται «**Σύστημα Δεικτών**» για την πρόοδο υλοποίησης κάθε προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής και επικαιροποιείται η υφιστάμενη βάση δεδομένων (<https://database.roma-ekka.gr/>) με στόχο να τροφοδοτηθεί με επικαιροποιημένα δεδομένα και να παραμετροποιηθεί ώστε να καλύπτει τους δείκτες του νέου ενισχυμένου και αναμορφωμένου στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για τους Ρομά που εξέδωσε η ΕΕ στις 07.10.2020 καθώς και την πρόταση για σχετική Σύσταση του Συμβουλίου ΕΕ.

Επίσης, στο πλαίσιο του προγράμματος «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά» που συγχρηματοδοτείται από τον ΧΜ-ΕΟΧ, τα ΠΕΠ και από εθνικούς πόρους προβλέπεται η ανάπτυξη, παραμετροποίηση και λειτουργία **Πληροφοριακού Συστήματος** για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά σε περιφερειακό επίπεδο.

Αν και η εκπλήρωση του ΑΟ 4.5 δεν συνδέεται με τη χρηματοδότηση σχετικών υποδομών από το ΕΤΠΑ, επισημαίνεται πως η Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά θα πρέπει να συνυπολογίσει στην ανάπτυξη των εργαλείων της την περιφερειακή (territorial), αλλά και την χωρική (urban) διάσταση της ένταξης των Ρομά και συνεπώς τη σύνδεση και με τον Στόχο Πολιτικής 5. Επιπλέον επισημαίνεται πως η εν λόγω στρατηγική συναντάται στην επιχειρησιακή της ανάπτυξη με τις απαιτήσεις κριτηρίων των ΑΟ 4.3 και 4.4 στην εξάλειψη του διαχωρισμού (*desegregation*) στην εκπαίδευση, στη στέγαση, στην πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες, κ.α.

Έως σήμερα, συνοπτικά σχετικά με τις απαιτήσεις του ΑΟ αναφέρονται:

- Έχει πραγματοποιηθεί η χαρτογράφηση και τυπολογική κατάταξη των οικισμών/καταυλισμών (2017)
- Πραγματοποιούνται συγκεκριμένα μέτρα ανά τομέα παρέμβασης:
 1. **Στέγαση** (Προσωρινή μετεγκατάσταση, Υποδομές & Αντικατάσταση παραπηγμάτων με οικισμούς, Επιδότηση Ενοικίου)
 2. **Εκπαίδευση** (Πιλοτική Παρέμβαση με υποστήριξη σε μαθητές και μαθήτριες Ρομά μέσω κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων και πιλοτική εφαρμογή σχολής γονέων, Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, Τάξεις Υποδοχής για ισότιμη ένταξη των μαθητών, υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους.
 3. **Απασχόληση** (υπό σχεδιασμό πρόσκληση για νέους επιχειρηματίες Ρομά)
 4. **Υγεία** (Ν. 4483/2017: λήψη μέτρων για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης των Ρομά με τη δημιουργία δομών ατομικής υγιεινής με σχετικές δράσεις σε εξέλιξη σε ΠΕΠ, διενέργεια εμβολιασμών και μέριμνα για παιδιατρικές εξετάσεις

και εμβολιασμούς σε κοινότητες Ρομά, έκτακτες δράσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19)

- 5. Κοινωνική Ένταξη/ Ενδυνάμωση** κυρίως νέων και γυναικών Ρομά (δράσεις στα Κέντρα Κοινότητας-Παραρτήματα Ρομά, και ανάπτυξη δικτύων νέων και γυναικών Ρομά μέσω μικρών επιχορηγήσεων από το Πρόγραμμα του ΧΜ ΕΟΧ).

4.6 Strategic policy framework for health and long-term care (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+)

Η εκπλήρωση του εν λόγω ΑΟ συνδέεται με τη χρηματοδότηση δράσεων υπό τον ειδικό στόχο (iv) «εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με την ανάπτυξη υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης» του ΕΤΠΑ και υπό τον ειδικό στόχο (IX) «ενίσχυση της ίσης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας» του ΕΚΤ+ του Στόχου Πολιτικής 4.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national or regional strategic policy framework for health is in place that contains:

1. Mapping of health and long-term care needs, including in terms of medical and care staff, to ensure sustainable and coordinated measures
2. Measures to ensure the efficiency, sustainability, accessibility and affordability of health and long-term care services, including a specific focus on individuals excluded from the health and long-term care systems, including those who are hardest to reach
3. Measures to promote community and family-based services through de-institutionalisation, including prevention and primary care, home-care and community-based services.

Τα ερωτήματα που είχαν τεθεί στην ΕΕ από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

Criterion 1: Please clarify that 'Mapping' includes: infrastructure, services, medical staff and bodies.

Criterion 3a: What is the meaning of "social protection systems" in this criterion? We perceive that the phrasing is related to the dimension of "integrated" care in a people-centered system.

Τα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Αναγκαίου Όρου είναι:

- Ο εν λόγω ΑΟ είναι πολύ σημαντικός και για τα δύο Ταμεία (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+).

- Ο προσδιορισμός του mapping (**Κριτήριο 1**) και των training needs του προσωπικού, είναι σημαντικά στοιχεία για τη χρηματοδότηση υποδομών και εξοπλισμού από το ΕΤΠΑ.
- Παρά το γεγονός ότι στην Ελλάδα έχουν υλοποιηθεί αρκετά στον τομέα της υγείας σε αντιδιαστολή με τον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας, υπάρχει μεγάλη ανάγκη για την υλοποίηση δράσεων που αφορούν τους ηλικιωμένους λόγω της αυξανόμενης ανάγκης που θα δημιουργηθεί τα επόμενα χρόνια εξαιτίας και του φαινομένου της γήρανσης του πληθυσμού.
- Αναφορικά με το **Κριτήριο 3α**, βρίσκεται σε εξέλιξη ένα πιλοτικό πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας με τα συστήματα κοινωνικής προστασίας. Τα ΤΟΜΥ παραπέμπουν τους ωφελούμενους τους στα νοσοκομεία, σε άλλες μορφές υπηρεσιών υγείας, σε ψυχολόγους κ.λπ. Οι απαιτήσεις του εν λόγω κριτηρίου συνδέονται με το national strategic policy framework for health και όχι στον ΑΟ που αφορά το social inclusion (δλδ την κοινωνική προστασία μέσα από το μηχανισμό για την κοινωνική ένταξη). Η Ευρ Επιτροπή θα δώσει σχετική διευκρίνιση όταν προχωρήσει η διαπραγμάτευση του Κανονισμού.

Η εκπόνηση του **Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου** Υγείας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 1^{ου} Εξαμήνου του 2021 και αποτελεί επικαιροποίηση του υπάρχοντος Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου του Υπουργείου (2016), βασίζεται στην δομή του, καλύπτοντας όλους τους επιμέρους τομείς και δεν θα έχει σημαντικές αλλαγές. Πραγματοποιείται με βάση τα κείμενα θέσεων για την επόμενη Π.Π., τις κρίσιμες αναδυόμενες υγειονομικές ανάγκες (COVID-19), τις νέες προκλήσεις των αναγκών υγείας με όρους καθολικής κάλυψης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, αξιοποίηση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού και με τις νέες κατευθύνσεις στις πολιτικές υγείας στο πλαίσιο των εθνικών στόχων και των ειδικών στόχων των ΕΔΕΤ για την υγεία.

Έως σήμερα, συνοπτικά σχετικά με τις απαιτήσεις του ΑΟ αναφέρονται:

- Mapping των υποδομών, υπηρεσιών και προσωπικού :
 - το ΒΙ του Υπουργείου δύναται να δώσει αναφορές για τις υποδομές και δομές υπηρεσιών Υγείας, το προσωπικό στις Δημόσιες Μονάδες Υγείας της χώρας τόσο στην πρωτοβάθμια (ΥΠΕ), όσο και στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα Υγείας (Δημόσια Νοσοκομεία). Επιπλέον, έως το τέλος του α' εξαμήνου 2021 προβλέπεται να πραγματοποιηθεί επικαιροποίηση στην χαρτογράφηση των υποδομών και ανθρωπίνων πόρων της ΠΦΥ που αναμένεται να αποτυπώσει το ανθρώπινο δυναμικό στο σύνολο των δομών στις Περιφέρειες συμπεριλαμβανομένων των ΤΟΜΥ / ΚΟΜΥ.
 - το Τμήμα Βιοϊατρικής του Υπουργείου τηρεί αρχείο παρακολούθησης του Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού Υψηλής Τεχνολογίας των Δημόσιων Δομών της Χώρας.
 - Για το ιατρικό προσωπικό υφίσταται χαρτογράφηση όλων των ιατρών ιδιωτών συμβεβλημένων του ΕΟΠΥΥ ή όχι μέσω της εφαρμογής Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση της ΗΔΙΚΑ.
 - Για τις υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας που λειτουργούν Φορείς ΝΠΙΔ για τις οποίες προβλέπεται μεσομακροπρόθεσμα η ψηφιοποίηση των στοιχείων λειτουργίας

τους, και η ενσωμάτωση αυτών των στοιχείων στο ΒΙ του Υπουργείου, τα στοιχεία διατίθενται στην Δ/ση Ψυχικής Υγείας η οποία χρηματοδοτεί από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου την λειτουργία τους.

- Με τον Ν. 4675/20 «Πρόληψη, προστασία και Προαγωγή της υγείας - ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις» εκτιμάται πως ενισχύεται σημαντικά το σχετικό θεσμικό πλαίσιο για την λειτουργία ολοκληρωμένου δικτύου ΠΦΥ.
- Η Καθολική πρόσβαση έχει επιτευχθεί μέσω των άρθρων 33 του Ν. 4368/2016 για την πρόσβαση ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και του Ν. 4486/17 με πρόβλεψη για ειδική μέριμνα για ΕΚΟ.
- Μακροχρόνια Φροντίδα (Long term care): έχουν θεσπιστεί βασικές διατάξεις στο Ν. 4675/20, άρ. 3 παρ.1γ, αρ.4 για πρόληψη ανικανότητας, πρόληψη υποτροπών, παροχή μακροχρόνιας φροντίδας κ.λπ.: *«Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία περιλαμβάνει και Ειδικά Σχέδια Δράσης που αφορούν σε ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με λοίμωξη από τον ιό HIV, ηπατίτιδες, ψυχοκοινωνικές διαταραχές, και εν γένει μεταδοτικά και μη μεταδοτικά νοσήματα καθώς και οι ασθενείς που χρήζουν ανακουφιστικής φροντίδας, όπως είναι οι καρκινοπαθείς, οι ασθενείς με άνοια και εν γένει άτομα με λειτουργικές - κινητικές δυσκολίες λόγω ασθένειας ή ατυχήματος, παροχή της οποίας προϋποθέτει τη δημιουργία δομών τέτοιου τύπου φροντίδας, κέντρων ημερήσιας φροντίδας και κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών υγείας»*. Τα εν λόγω σχέδια εκπονούνται.
- Υλοποιούνται οι 127 από τις 239 ΤΟΜΥ, Προγραμματίζεται 3^η Προκήρυξη για πρόσληψη προσωπικού και δημιουργία νέων ΤΟΜΥ. Ολοκληρώθηκε η Έκθεση εξωτερικού Αξιολογητή των ΤΟΜΥ.

3. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΟΡΟ

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγική ενότητα, την τελική ευθύνη για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης όλων των αναγκαίων όρων θα έχουν οι γεωγραφικές μονάδες στη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και στη ΓΔ Απασχόλησης της Ευρ. Επιτροπής (με προβάδισμα αναλόγως του τομέα), ωστόσο και για τους Οριζόντιους ΑΟ θα συνεργαστούν με τις αρμόδιες *θεματικές* Γενικές Διευθύνσεις της Ε.Ε.

1. *Effective monitoring mechanisms of the public procurement market*

Ο ΑΟ των Δημοσίων Συμβάσεων αποτελεί εν πολλοίς τη συνέχεια της σχετικής γενικής αιρεσιμότητας της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Στοχεύει στην ανάδειξη ειδικών θεμάτων και προστιθέμενης αξίας από την εφαρμογή των αναφερόμενων Οδηγιών της Ε.Ε.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

Monitoring mechanisms are in place that cover all public contracts and their procurement under the Funds in line with EU procurement legislation. This requirement includes:

1. Arrangements to ensure compilation of effective and reliable data on public procurement procedures above the EU thresholds in accordance with reporting obligations under Article 83 and 84 of Directive 2014/24/EU and Article 99 and 100 of Directive 2014/25/EU.
2. Arrangements to ensure the data cover at least the following elements:
 - a. Quality and intensity of competition: names of winning bidder, number of initial bidders and contractual value;
 - b. Information on final price after completion and on participation of SMEs as direct bidders, where national systems provide such information.
3. Arrangements to ensure monitoring and analysis of the data by the competent national authorities in accordance with Article 83 (2) of Directive 2014/24/EU and Article 99(2) of Directive 2014/25/EU.
4. Arrangements to make the results of the analysis available to the public in accordance with article 83(3) of Directive 2014/24/EU and Article 99(3) Directive 2014/25/EU.
5. Arrangements to ensure that all information pointing to suspected bid-rigging situations is communicated to the competent national bodies in accordance with Article 83 (2) of Directive 2014/24/EU and Article 99 (2) of Directive 2014/25/EU.

Τα Κράτη Μέλη έχουν ήδη την υποχρέωση να διαθέτουν έναν μηχανισμό παρακολούθησης για τις δημόσιες συμβάσεις (α. 83 Οδηγίας). Ο ΑΟ θέτει απαιτήσεις σε πιο τεχνικό επίπεδο ζητώντας το ΚΜ να διαθέτει:

- νομοθετικό πλαίσιο που καλύπτει αυτά τα θέματα,
- θεσμική οργάνωση: ποιός είναι υπεύθυνος, σαφήνεια σε ρόλους και καθήκοντα,

- επαρκείς ανθρώπινους πόρους: να υπάρχει αφιερωμένο προσωπικό, ικανό να συλλέξει την απαιτούμενη πληροφορία και να την αναλύει,
- επαρκείς, λειτουργικές πλατφόρμες πληροφορικής που λειτουργούν από τεχνική άποψη και έχουν διασφαλισμένη πρόσβαση,
- αποτελεσματικότητα στη διαδικασία παρακολούθησης και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της με γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές.

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην Ευρ. Επιτροπή στο τεχνικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στις 19.10.2020 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

Criterion 1: Please clarify the concept "**effective data**" in the first criterion. What does this mean or what are the consequences for the fulfillment of HEC?

Criterion 2b: Please confirm if we correctly interpret the content of the phrase "**where national systems provide such information**" in 2b sub-criterion as an optional obligation to provide the relevant information and only if the national systems provide such information.

- Αναφορικά με το ερώτημα στο πρώτο κριτήριο του ΑΟ, υποδείχθηκε από τον εκπρόσωπο της Ευρ. Επιτροπής οι έννοιες *αποτελεσματική* και *αξιόπιστη* να διαβαστούν μαζί, που σημαίνει ότι η Ευρ. Επιτροπή θέλει να διαβεβαιώσει την έμφαση στην τήρηση της διαφάνειας. Αυτό σημαίνει ότι οι δημοσιεύσεις των προκηρύξεων πρέπει να γίνονται στο σωστό επίπεδο και ότι η ποιότητα και η πληρότητα των δεδομένων αυτών των δημοσιεύσεων να είναι υψηλές. Δεν αρκεί να δημοσιεύονται μόνο, αλλά πρέπει και να δημοσιεύονται συστηματικά, χωρίς ελλιπή ή λανθασμένα στοιχεία.
- Στο δεύτερο ερώτημα η απάντηση της Ευρ. Επιτροπής ήταν θετική, δηλαδή η υποχρέωση των σχετικών δεδομένων υφίσταται μόνο εφόσον προβλέπεται η συλλογή τους στο εθνικό σύστημα.

Για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης του ΑΟ η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής θα συνεργαστεί με τη ΓΔ Ανάπτυξης (GROW / DG for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs).

Στις ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί έως σήμερα συγκαταλέγονται:

1. Έχει συσταθεί ομάδα εργασίας, δυνάμει της με αριθμό 127526/10.12.2019 Απόφασης (ΑΔΑ: 7ΧΕΛ46ΜΤΛΡ-ΕΞΔ) του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή για την κατάρτιση του σχεδίου ΚΥΑ.
2. Έχει ήδη καθοριστεί η σχετική διαδικασία ανταλλαγής στοιχείων μεταξύ ΟΠΣ-ΕΣΠΑ και ΒΙ ΕΣΗΔΗΣ και του αρμόδιου Τμήματος της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ – ΚΗΜΔΗΣ).
3. Έχει συσταθεί ομάδα εργασίας για την εμπάθυνση του ΚΗΜΔΗΣ.

Απομένουν ή/και βρίσκονται σε εξέλιξη:

1. Έκδοση Κ.Υ.Α. του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του αρμοδίου Υπουργού για την καταπολέμηση της διαφθοράς για τον καθορισμό

των λεπτομερειών για την εφαρμογή των προβλεπόμενων για την έκθεση παρακολούθησης, ιδίως των απαιτούμενων για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης πληροφοριών που θα πρέπει να παρασχεθούν, των υπόχρεων για την παροχή των εν λόγω στοιχείων/πληροφοριών, του χρόνου και του τρόπου υποβολής τους, των πειθαρχικών ευθυνών που υπέχουν οι υπόχρεοι σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής των απαιτούμενων στοιχείων.

2. Απαιτείται εμβάθυνση ΚΗΜΔΗΣ - ΕΣΗΔΗΣ/ εισαγωγή νέων e-forms 2023/Ευθυγράμμιση εθνικών στρατηγικών ψηφιακού μετασχηματισμού και διαλειτουργικότητας.
3. Απαιτείται η εξασφάλιση της συστηματικής ανταλλαγής και την πλήρη διαλειτουργικότητα των βασικών πληροφοριακών συστημάτων (BI του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ – ΟΠΣ ΕΣΠΑ).

2. Tools and capacity for effective application of State aid rules

Όπως αναφέρθηκε και στην πρώτη ενότητα του παρόντος, ο ΑΟ για τις Κρατικές Ενισχύσεις δεν εφαρμόζεται στο Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (TAME), στο Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) και στο Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ).

Ο ΑΟ αποτελεί εξέλιξη της σχετικής γενικής αιρεσιμότητας της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, ενώ για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης του ΑΟ η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής θα συνεργαστεί με τη ΓΔ Ανταγωνισμού.

Σύμφωνα με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών (ΚΕΜΚΕ) δεν εκκρεμούν ενέργειες για την εκπλήρωση των απαιτήσεων στα θέματα κρατικών ενισχύσεων όπως περιγράφονται στα επιμέρους κριτήρια του ΑΟ :

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

Managing authorities have the tools and capacity to verify compliance with State aid rules:

1. **For undertakings in difficulty and undertakings under a recovery requirement.**
 2. **Through access to expert advice and guidance on State aid matters, provided by State aid experts of local or national bodies**
-

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην Ευρ. Επιτροπή στο τεχνικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στις 19.10.2020 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω :

- Is the term **tools** referring to an IT system or is it referring only to procedures and interpretive circulars?

- How far the "**Verify**" process can go? Is it up to the level of the relevant circulars and the on-off check lists of the managing authorities or is it also about the level of internal audits?

- **Criterion 1: 'Undertakings under a recovery requirement'**: Does the E.C mean that Managing Authorities should be able to verify Daggendorf's principle compliance before approving a state aid?

Furthermore, please verify if the phrase 'undertakings under a recovery requirement' refers only to undertakings for which the recovery of an illegal and incompatible State aid following an EU decision is pending or does it have a more general meaning? In the second case, please specify whether we are talking strictly about businesses and production units or also to other organizations (public services) with any economic activity.

- Αναφορικά με το πρώτο ερώτημα για τα **tools**, η απάντηση που δόθηκε ήταν πως κάθε κράτος μέλος μπορεί να επιλέξει τις μεθόδους και τα εργαλεία που επιθυμεί αρκεί να μπορούν αποτελεσματικά να αποδείξουν την συμμόρφωση με τους κανόνες Κρατικών Ενισχύσεων. Η Ευρ. Επιτροπή θα αναμένει να ενημερωθεί για το ποια εργαλεία θα επιλεγούν τελικά, πως θα δουλεύουν και ποια θα είναι τα αποτελέσματα τους.
- Στη συνέχεια ακολούθησαν παραδείγματα μεθόδων πιστοποίησης στα οποία περιλαμβάνονται τόσο οι λίστες ελέγχου των Διαχειριστικών Αρχών, όσο και τα πορίσματα εξωτερικών ελεγκτικών οργάνων, η χρήση κεντρικού μητρώου επιχειρήσεων κ.α.
- Τέλος, αναφέρθηκε πως ο όρος «undertakings under a recovery requirement» στο πρώτο κριτήριο αφορά μόνο στις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί η ανάκτηση παράνομων και ασύμβατων Κρατικών Ενισχύσεων μετά από απόφαση της Ε.Ε. και του Δικαστηρίου Ευρ.Κοινοτήτων.

Με βάση την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπ. Οικονομικών (ΚΕΜΚΕ) **δεν εκκρεμούν ενέργειες** για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του ΑΟ των κρατικών ενισχύσεων, καθώς:

1. Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου κρατικών ενισχύσεων στην χώρα και αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ).
2. Με την Υπουργική Απόφαση 69135/ΕΥΘΥ626/2015 καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων στις οποίες περιλαμβάνονται όλες οι συγχρηματοδοτούμενες πράξεις
3. Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΑΣ/ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την ΚΕΜΚΕ, έχει εκδώσει εγκυκλίους προς όλες τις Διαχειριστικές Αρχές για τον τρόπο και τα δικαιολογητικά ελέγχου της προβληματικής επιχείρησης, αλλά και άλλων ελέγχων σύμφωνα με τον ορισμό της Ενωσιακής Νομοθεσίας προκειμένου οι ΔΑ να έχουν τα εργαλεία που απαιτούνται για να ελέγξουν τα σημεία αυτά.

Οι ΔΑ και οι Ενδιάμεσοι Φορείς πραγματοποιούν τον έλεγχο προβληματικότητας είτε σε καθεστώτα ενισχύσεων, είτε σε ad hoc ενισχύσεις προτού χορηγήσουν την σχετική ενίσχυση.

3. Effective application and implementation of the EU Charter of Fundamental Rights

Για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης του ΑΟ η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής θα συνεργαστεί με τη ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών (DG Justice).

Στο τεχνικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στις 19.10.2020 εκπρόσωπος της ΓΔ Απασχόλησης που εισηγήθηκε σχετικά ανέφερε πως μέχρι σήμερα τα ΚΜ που έχουν αποστείλει άτυπα την εκτίμηση τους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων των επιμέρους κριτηρίων του εν λόγω ΑΟ (όπως και του επόμενου ΑΟ 4) είναι αρκετά γενικόλογα και ασαφή.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

Effective mechanisms are in place to ensure compliance with the EU Charter of Fundamental Rights which include:

1. Arrangements to ensure compliance of the programmes supported by the Funds and their implementation with the relevant provisions of the Charter.
2. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the Charter and complaints regarding the Charter submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 63(6) CPR.

Τα ερωτήματα που τέθηκαν στην Ευρ. Επιτροπή από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συνεννόηση με την ΕΥΘΥ και τους αρμόδιους φορείς είναι τα παρακάτω:

- European Commission issued in 23.07.2016 the “*Guidance on ensuring the respect for the Charter of Fundamental Rights of the European Union when implementing the European Structural and Investment Funds (‘ESI Funds’)*”, **Notice 2016/C 269/01**.
 - Is there any updated relevant information or any specific guidance from the **European Union Agency for Fundamental Rights (FRA)**?
- Are there any Member States that have already been assessed to fulfil all the requirements of the criteria and can be presented as **best practice**?
- CPR, ar. 67 (1) refers to: «1. *For the selection of operations, the managing authority shall establish and apply criteria and procedures which are non-discriminatory, transparent, ensure accessibility to persons with disabilities, gender equality and **take account of the Charter of Fundamental Rights of the European Union** and the principle of sustainable development and of the Union policy on the environment in accordance with Articles 11 and 191(1) of the TFEU.*»
 - What does it mean, in practical terms, that the criteria and procedures for the selection of operations **take into account the Charter of Fundamental Rights of the European Union**?
 - How will it be implemented by the Managing Authorities? (is any documentation required, and if so, by whom, i.e. the Managing Authority, the

potential beneficiaries and what this documentation could be?)

- Could the Managing Authorities (in terms of implementation) focus on the rights mentioned in page 12 of the Notice 2016/C 269/01?
- The term “complaints” in ar. 63 (a) of the CCP defines what the term “complaints” covers (something that was not defined in the corresponding article 74 par. 3 of Reg. 1303). From the wording, it seems that “complaints” are not only complaints, but also objections. If during the selection process of an operation an objection is made by a potential beneficiary to the Managing Authority, related to a violation of a fundamental right (eg protection of personal data), the Managing Authority may conclude or require a different examination of the objection?

- Η Ευρ. Επιτροπή ανέφερε πως οι βασικές οδηγίες για τη συμμόρφωση των εθνικών αρχών με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ κατά τον σχεδιασμό και εκτέλεση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από Ταμεία της ΕΕ, περιέχονται στην Ανακοίνωση της Ε.Ε. που εκδόθηκε το 2016 με τίτλο **«Κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της τήρησης του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την εφαρμογή των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων («ΕΔΕΤ»)»**. Η Ανακοίνωση και οι οδηγίες που περιέχονται σε αυτήν δεν έχουν έκτοτε αναθεωρηθεί και αποτελούν χρήσιμη πηγή για τα ΚΜ στην προετοιμασία τους για την εκπλήρωση του ΑΟ.
- Απαντώντας στα επιμέρους ερωτήματα, επισημάνθηκε πως είναι απαραίτητο το ΚΜ στην εκτίμηση του για την εκπλήρωση του ΑΟ να παρουσιάζει με σαφήνεια ποιος εμπλέκεται σε κάθε στάδιο υλοποίησης των προγραμμάτων και με ποιόν τρόπο. Ενδιαφέρει αρκετά να διαπιστωθεί αν το ΚΜ έχει συνεργαστεί με τους αρμόδιους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και σε ποιο βαθμό. Είναι στην διακριτική ευχέρεια του ΚΜ να επιλέξει τα εργαλεία και τις μεθόδους που θα καλύψει τις απαιτήσεις, αρκεί να μπορεί να αποδείξει τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητά τους.
- Αναφορικά με την γνωστοποίηση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη και των σχετικών παραπόνων κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων στην Επιτροπή Παρακολούθησης, η Ευρ. Επιτροπή ανέφερε πως μία φορά το χρόνο είναι η ελάχιστη αποδεκτή συχνότητα, ενώ απολύτως σημαντικό είναι να λαμβάνονται τα σχετικά μέτρα ώστε οι περιπτώσεις που γνωστοποιούνται να μην επαναλαμβάνονται αλλά αντιθέτως να θεραπεύονται και να αποτελούν παράδειγμα αποφυγής και αποτροπής ανάλογων μελλοντικών φαινομένων. Η διαδικασία του Reporting δε, πρέπει να είναι σαφώς περιγεγραμμένη (ρόλοι, ροή εργασιών, follow up).
- Για την ερμηνεία του όρου ‘complaints’ θεωρήθηκε επαρκής η επεξήγηση του α. 63 (παρ.6) στον ΚΚΔ.

Παράλληλα με την αποστολή των ανωτέρω ερωτημάτων και καθόλο το διάστημα που προηγήθηκε του τεχνικού σεμιναρίου, η ΕΥΣΣΑ διερεύνησε τον τρόπο εκπλήρωσης του ΑΟ λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις από το 2016 Κατευθυντήριες γραμμές, όσο και την

προηγούμενη εμπειρία από την υποχρέωση εκπλήρωσης και τήρησης ανάλογων οριζόντιων αρχών στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Κατόπιν αλληλογραφίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα (European Union Agency for Fundamental Rights/FRA) και σε συνεργασία με την ΕΥΘΥ, επεξεργάστηκε τη μεθοδολογική προσέγγιση για την κάλυψη των απαιτήσεων των επιμέρους κριτηρίων του ΑΟ.

Η τήρηση της εφαρμογής του Χάρτη στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ για την ΠΠ 2021-2027 πρέπει να αποδεικνύεται πως καλύπτει τρεις διαδοχικές φάσεις, με επιμέρους ενέργειες οι οποίες θα εκτελούνται από συγκεκριμένους επισπεύδοντες φορείς.

Σε πρώτη φάση (δλδ. στην φάση που θα εξεταστεί και η αρχική εκπλήρωση του ΑΟ) λαμβάνεται ήδη μέριμνα στο επίπεδο της κατάρτισης των εγγράφων προγραμματισμού (Εγκύκλιοι σχεδιασμού, εταιρική σχέση με διαβούλευση και αντιπροσωπευτική σύνθεση ομάδων σχεδιασμού, κείμενο ΕΣΠΑ), ενώ στη συνέχεια – καθ'όλη την ΠΠ – για την απαίτηση του 2^{ου} κριτηρίου θα αξιοποιηθεί η αρχή της εταιρικής σχέσης και θα εφαρμοστούν συγκεκριμένες διαδικασίες μέσα από το Σύστημα Διαχείρισης και Έλεγχου, ενώ παράλληλα διερευνώνται συνεργασίες με ανεξάρτητες αρχές και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών (σε εξέλιξη) για την καταγραφή παραπόνων και μη συμμόρφωσης με τις αρχές του Χάρτη στα συγχ/να προγράμματα (Εθνική Αρχή Διαφάνειας κ.λπ).

4. Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC

Ο ΑΟ αποτελεί εξέλιξη της σχετικής γενικής αιρεσιμότητας της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, ενώ για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης του ΑΟ ευθύνη (πρωτίστως) έχει η ΓΔ Απασχόλησης που θα συνεργαστεί με τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής.

Τα επιμέρους κριτήρια του είναι:

A national framework to ensure implementation of the UNCRPD is in place that includes:

1. Objectives with measurable goals, data collection and monitoring mechanisms.
 2. Arrangements to ensure that the accessibility policy, legislation and standards are properly reflected in the preparation and implementation of the programmes.
 - 2a. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the UNCRPD and complaints regarding the UNCRPD submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 63(6) CPR.
-

Η απαίτηση αναφέρεται στην ύπαρξη εθνικού πλαισίου που διασφαλίζει την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία μέσα από:

- μετρήσιμη στοχοθεσία σε προσδιορισμένο αντικείμενο
- συλλογή δεδομένων με σταθερή διαδικασία και συχνότητα
- σαφώς περιγεγραμμένη διαδικασία παρακολούθησης της εφαρμογής της Σύμβασης.

Οι επισημάνσεις της Ευρ. Επιτροπής στο τεχνικό σεμινάριο στις 19.10.2020 που αναφέρονται στον προηγούμενο ΑΟ σχετικά με τη Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, βρίσκουν και στον παρόντα ΑΟ πεδίο εφαρμογής: η ανάγκη για αναλυτική περιγραφή διαδικασιών, ρόλων και εργαλείων, εμπλοκή των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, συχνότητα του reporting για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης κ.α.

Για την εκπλήρωση του **πρώτου κριτηρίου**, μέσα από τη διερεύνηση και τη συνεργασία που έχει πραγματοποιηθεί έως σήμερα με το γραφείο του Υπ.Επικρατείας εκτιμάται πως απαιτήσεις του ΑΟ θα επιτευχθούν μέσα από την εφαρμογή του Ν. 4488/2017, ΜΕΡΟΣ Δ «Κατευθυντήριες – Οργανωτικές Διατάξεις Υλοποίησης της Σύμβασης των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες» και το πρόσφατα οριστικοποιημένο (κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης) **Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ**.

Πιο συγκεκριμένα έως σήμερα:

- Έχει ολοκληρωθεί ο καθορισμός Σημείων Αναφοράς σε όλη τη δημόσια διοίκηση (όπως προβλέπεται στον Νόμο).
- Το Πλαίσιο Προαγωγής που καθορίζει ο ν. 4488/2017 κατέθεσε εκθέσεις στην Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία εν όψει της εξέτασης της χώρας στις 3 και 4/9/2019.
- Ολοκληρώθηκε η εκπόνηση του ΕΣΔ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και οι διαδικασίες διαβούλευσης στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, με την ΕΣΑμεΑ/το αναπηρικό κίνημα και με την κοινωνία των πολιτών (opengon.gr). Η Έκθεση Διαβούλευσης αναρτήθηκε στο opengon.gr και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης ανταποκρίθηκε σημαντικά στα σχόλια της διαβούλευσης.
- Ενεργοποιήθηκε το εθνικό πλαίσιο εφαρμογής της Σύμβασης και εκπονήθηκε Εθνικό Σχέδιο Δράσης, οριζόντια στρατηγική με 6 Πυλώνες και 30 Στόχους ανταποκρινόμενους στις Τελικές Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία που δημοσιεύτηκαν στις 29/10/2019, στις εκθέσεις της ΕΕΔΑ, του Συνηγόρου του Πολίτη και της ΕΣΑμεΑ.

Αναφορικά με το **δεύτερο κριτήριο**, η ΕΑΣ αξιοποιώντας ανάλογη εμπειρία από την τρέχουσα ΠΠ (γενική αιρεσιμότητα αναπηρίας) λαμβάνει ήδη μέριμνα της εφαρμογής της Σύμβασης στην προγραμματική φάση που διανύουμε στο επίπεδο της κατάρτισης των εγγράφων προγραμματισμού (Εγκύκλιοι σχεδιασμού, εταιρική σχέση με διαβούλευση και αντιπροσωπευτική σύνθεση ομάδων σχεδιασμού, κείμενο ΕΣΠΑ). Η τήρηση της εφαρμογής της Σύμβασης στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ για την ΠΠ 2021-2027 πρέπει να αποδεικνύεται πως καλύπτει 3 διαδοχικές φάσεις, με επιμέρους ενέργειες οι οποίες θα εκτελούνται από συγκεκριμένους επισπεύδοντες φορείς (*παρόμοια μεθοδολογική προσέγγιση με οριζόντιο ΑΟ 3*).

Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων καθόλη τη διάρκεια της ΠΠ βρίσκονται σε εξέλιξη συνεργασίες και περαιτέρω διερεύνηση για την αξιοποίηση της αρχής της εταιρικής

σχέσης και την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών μέσα από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Αναφορικά με το **κριτήριο 2α**, θα διερευνηθεί περαιτέρω η προσέγγιση που αναφέρεται στο πλαίσιο εκπλήρωσης και του 3^{ου} οριζόντιου αναγκαίου όρου για τα θεμελιώδη δικαιώματα σε συνεργασία με ΕΥΘΥ.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΌΡΩΝ

- Πίνακας εκτίμησης στα Προγράμματα

Στο άρθρο 22 (αρχικά άρθρο 17) του ΚΚΔ αναφέρεται πως κατά την υποβολή κάθε Προγράμματος, θα πρέπει να συμπληρωθεί πίνακας εκτίμησης της εκπλήρωσης των επιμέρους κριτηρίων των Αναγκαίων Όρων που εμπίπτουν στο πεδίο των ειδικών στόχων που θα έχουν επιλεγεί. Πιο συγκεκριμένα:

(i) for each enabling condition linked to the selected specific objective, established in accordance with Article 15 and Annexes III and IV, an assessment of whether the enabling condition is fulfilled at the date of submission of the programme;

Η συμπλήρωση του πίνακα θα γίνει από τις ΔΑ σύμφωνα με ενιαία κείμενα που θα σταλούν από την ΕΑΣ/ΕΥΣΣΑ ως αποτέλεσμα των συντονισμένων ενεργειών που πραγματοποιούνται από το 2018 για την εκπλήρωση όλων των Αναγκαίων Όρων.

4. Enabling conditions

Reference: Article 22(3), point (i)

Table 1: Enabling conditions

Enabling conditions	Fund	Specific objective (N/A to the EMFAF)	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
			Yes/No	Criterion 1	Y/N	[500]	[1 000]
				Criterion 2	Y/N		

Συμπληρωμένη εκτίμηση, ως παράδειγμα, αποτυπώνεται ακολούθως στον ΠΙΝΑΚΑ IV για τον ΑΟ 2.2 «Governance of the energy sector» και τον ΑΟ 2.4 «Effective disaster risk management framework». Τα παραδείγματα συμπλήρωσης καταδεικνύουν και την ιδιαιτερότητα συμπλήρωσης του πίνακα λόγω του περιορισμένου αποδεκτού αριθμού χαρακτήρων (χωρίς κενά).

Στις στήλες “Justification” και “Reference to documents” δεν μπορεί να παρατίθεται ολοκληρωμένη περιγραφή της εκπλήρωσης, αλλά η πληροφορία που κρίνεται απολύτως απαραίτητη¹².

Example: Horizontal enabling condition XYZ

Table 12: Enabling conditions

Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
No	Criterion 1	Yes	Adopted strategy (name, ref. number, adopted by, on date, etc.) and a link to it [500 characters]	A strategy or a law was adopted by the Parliament on 1 January 2020, containing the following elements that fulfil criterion 1: ... [1 000 characters]
	Criterion 2	No	(no reference needed)	(no justification needed)

¹² Η σχετική διευκρίνιση δόθηκε στο τεχνικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης από την Ευρ. Επιτροπή στις 19/10/2020 για τους οριζόντιους αναγκαίους όρους, Ο όρος που χρησιμοποιήθηκε είναι «...only key information (in a nutshell)».

- Διαδικασία αυτοαξιολόγησης

Πέρα της ανωτέρω τυπικής κανονιστικής παρουσίασης εκπλήρωσης των ΑΟ στο πλαίσιο υποβολής των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, η ΕΥΣΣΑ συμφώνησε με τις γεωγραφικές μονάδες της Ευρ. Επιτροπής να ξεκινήσει άμεσα τη διαδικασία αξιολόγησης ώστε να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο εμπλοκής και καθυστερήσεων στην έγκριση των προγραμμάτων. Για κάθε ΑΟ που υπάρχει ήδη θετική αυτοαξιολόγηση από τον κύριο επισπεύδοντα φορέα, θα προετοιμάζεται σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑ η συμπλήρωση του πίνακα 1 του κεφαλαίου 4 με όλη την απαραίτητη τεκμηρίωση εκπλήρωσης ανά επιμέρους κριτήριο, δηλαδή:

- με παραπομπή σε κείμενο ισχύουσας στρατηγικής ή/και επιχειρησιακού σχεδίου ή/και νομοθετήματος (αναλόγως της απαίτησης και των ενεργειών που έχουν πραγματοποιηθεί) με την παράθεση σχετικής υπερσύνδεσης (ή και την αποστολή του κειμένου), καθώς και
- με συνοπτική στοχευμένη περιγραφή των επιμέρους στοιχείων που συνδέονται με την εκπλήρωση των απαιτήσεων κάθε κριτηρίου και οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας κρίνεται απαραίτητη για την τεκμηρίωση της (σύσταση οργάνων, mapping, κ.α.).

- Εκτίμηση εκπλήρωσης έως σήμερα

Σύμφωνα με τις εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί έως σήμερα, ακολουθεί μια πρώτη συνολική και συνοπτική απόπειρα παρουσίασης της προόδου εκπλήρωσης των ΑΟ.

ΠΙΝΑΚΑΣ V

Πρόοδος εκπλήρωσης Αναγκαίων Όρων

A/A	Enabling Conditions	Πρόοδος εκπλήρωσης
Θεματικοί Αναγκαίοι Όροι		
1.1	Good governance of national or regional smart specialisation strategy	<ul style="list-style-type: none"> • Η εκπλήρωση του ΑΟ συνολικά παρουσιάζει πρόοδο που βαθμιαία επιταχύνεται. • Η πολυπλοκότητα των θεματικών πεδίων που συνιστούν τον Στόχο Πολιτικής 1 της ΠΠ 2021-27 (έρευνα/ καινοτομία, βιομηχανικός και ψηφιακός μετασχηματισμός, διεθνοποίηση κλπ) είναι σημαντική και απαιτείται να αντιμετωπιστεί και στο επίπεδο του ΑΟ. • Προετοιμάζονται αναθέσεις εμπειρογνομοσυνών για τη σύνταξη της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και για τη σύσταση, την οργάνωση, την ανάπτυξη και τη χρηματοδότηση ενός «Μηχανισμού Στήριξης της Επιχειρηματικής Καινοτομίας – Innovation Agency».

A/A	Enabling Conditions	Πρόοδος εκπλήρωσης
1.2	National or regional broadband plan	<ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει σημαντική πρόοδος των ενεργειών. Η επικαιροποίηση του Εθνικού Ευρυζωνικού Δικτύου είναι ιδιαίτερα απαιτητική και απαιτεί σειρά παράλληλων ενεργειών που βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται αυτές να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 1ου εξαμήνου του 2021(Οδικός χάρτης 5G, ενσωμάτωση νέου Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, χάρτης ευρυζωνικής κάλυψης).
2.1	Strategic policy framework to support energy efficiency renovation of residential and non-residential buildings	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντική πρόοδος. Ο ΑΟ βρίσκεται πολύ κοντά στην εκπλήρωση. Το ενοποιημένο ΕΣΕΚ υποβλήθηκε τον Ιανουάριο 2020 στην ΕΕ όμως παραμένει σε εκκρεμότητα η έκδοση ΥΑ για την «Έκθεση μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την κινητοποίηση επενδύσεων για την ανακαίνιση και μετατροπή του εθνικού κτιριακού αποθέματος, ... έως το 2050».
2.2	Governance of the energy sector	<ul style="list-style-type: none"> Με βάση την αυτοαξιολόγηση του αρμόδιου φορέα (ΥΠΕΝ) έχει εκπληρωθεί. Το ενοποιημένο ΕΣΕΚ υποβλήθηκε μαζί με τις πληροφορίες του παραρτήματος 1 τον Ιανουάριο 2020 στην ΕΕ. Ο φορέας έχει υποβάλλει έγγραφο αυτοαξιολόγησης.
2.3	Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU	<ul style="list-style-type: none"> Με βάση την αυτοαξιολόγηση του αρμόδιου φορέα (ΥΠΕΝ) έχει εκπληρωθεί. Μένουν κάποιες τελευταίες ενέργειες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης. Το ενοποιημένο ΕΣΕΚ υποβλήθηκε μαζί με τις πληροφορίες του παραρτήματος 1 τον Ιανουάριο 2020 στην ΕΕ.
2.4	Effective disaster risk management framework	<ul style="list-style-type: none"> Παρατηρείται σημαντική πρόοδος στις ενέργειες που θα οδηγήσουν στην εκπλήρωση. Η εκπλήρωση των απαιτήσεων του ΑΟ συνδέεται με την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων και Καταστροφών. Διαθεματικός χαρακτήρας που δημιουργεί μεγάλες απαιτήσεις συντονισμού.
2.5	Updated planning for required investments in water and wastewater	<ul style="list-style-type: none"> Η εκπλήρωση του ΑΟ παρουσιάζει πολυπλοκότητα, δεδομένου ότι περιλαμβάνει δύο διακριτούς τομείς (ύδατα – πόσιμο νερό και λύματα). Οι απαιτήσεις για τους 2 αυτούς τομείς

A/A	Enabling Conditions	Πρόοδος εκπλήρωσης
	sectors	<p>διαφοροποιούνται και η εικόνα της προόδου εκπλήρωσης είναι διαφορετική.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για τα ύδατα και το πόσιμο νερό: Παρατηρείται σχετική πρόοδος στις ενέργειες που θα οδηγήσουν στην εκπλήρωση των απαιτήσεων. Για τη συνδρομή της εκπλήρωσης των απαιτήσεων, έχει συσταθεί διυπουργική Ομάδα Εργασίας την οποία συνδράμει και σχετική ομάδα εργασίας της ΜΟΔ. Για την κατάρτιση των 13 Επιχειρησιακών Σχεδίων για το πόσιμο νερό έχουν δρομολογηθεί και πραγματοποιούνται συναντήσεις διαβούλευσης με τις Περιφέρειες . • Για τα λύματα: Έχει ολοκληρωθεί το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για τα Λύματα. Ο φορέας έχει υποβάλλει έγγραφο αυτοαξιολόγησης.
2.6	Updated planning for waste management	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατηρείται πρόοδος στις ενέργειες που θα οδηγήσουν στην εκπλήρωση. • Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της περιόδου 2020-2030 εγκρίθηκε με την ΠΥΣ 39/2020 (ΦΕΚ 185Α). • Παράλληλα απαιτείται να δρομολογηθεί μια σειρά χρονοβόρων ενεργειών (ΣΜΠΕ, διαβουλεύσεις, περιφερειακό συμβούλιο και διαβούλευση με ΕΕ) που ενδέχεται να δημιουργήσουν καθυστερήσεις.
2.7	Prioritised action framework for the necessary conservation measures involving Union co-financing	<ul style="list-style-type: none"> • Με βάση την αυτοαξιολόγηση του αρμόδιου φορέα (ΥΠΕΝ) έχει εκπληρωθεί. • Το Prioritised Action Framework (PAF) που καλύπτει την περίοδο 2021-2027 έχει κατατεθεί στην Ευρ. Επιτροπή το Δεκέμβριο 2020 και έχει γίνει αποδεκτό. • Ο φορέας έχει υποβάλλει έγγραφο αυτοαξιολόγησης.
3.	Comprehensive transport planning at the appropriate level	<ul style="list-style-type: none"> • Σχετική πρόοδος στην εκπλήρωση των απαιτήσεων. • Έχει ανατεθεί σε σύμβουλο η υποστήριξη για την εκπλήρωση των υποκριτηρίων του αναγκαίου όρου συμπεριλαμβανομένης και της περιφερειακής διάστασης. • Οι απαιτήσεις εκπλήρωσης είναι περίπλοκες και συνδέονται με θέματα όπως η Κλιματική Αλλαγή, η οδική ασφάλεια, το κλείσιμο των ΕΠ 2014 – 2020, η κοστολόγηση των έργων).

A/A	Enabling Conditions	Πρόοδος εκπλήρωσης
		<ul style="list-style-type: none"> Μέρος των κριτηρίων έχει εκπληρωθεί αλλά απομένουν σημαντικές ενέργειες σε άλλα κριτήρια. Ο φορέας έχει υποβάλλει έγγραφο αυτοαξιολόγησης για τα κριτήρια 1,2,3,4,5,7 (από 9 κριτήρια συνολικά).
4.1	Strategic policy framework for active labour market policies	<ul style="list-style-type: none"> Σχετική πρόοδος των ενεργειών. Η επικαιροποίηση επιμέρους στρατηγικών κειμένων σε τομείς που άπτονται με τα επιμέρους κριτήρια του ΑΟ δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί (ΕΠΑ, Διαχείρισης της αλλαγής στην αγορά, Εγγύηση για τη Νεολαία, Κοινωνική Οικονομία).
4.2	National strategic framework for gender equality	<ul style="list-style-type: none"> Παρατηρείται σημαντική πρόοδος των ενεργειών. Εκτιμάται ότι θα εκπληρωθεί χωρίς σημαντική καθυστέρηση, δεδομένου ότι έως τον Μαΐο 2021 αναμένεται να ολοκληρωθεί η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων που θα καλύπτει τις απαιτήσεις των επιμέρους κριτηρίων του ΑΟ.
4.3	Strategic policy framework for the education and training system at all levels	<ul style="list-style-type: none"> Παρατηρείται σημαντική πρόοδος των ενεργειών. Εκτιμάται ότι θα υπάρχει καθυστέρηση στην εκπλήρωση των απαιτήσεων λόγω της ανάπτυξης παράλληλων συστημάτων στις διαφορετικές βαθμίδες εκπαίδευσης και της εμπλοκής πολλών φορέων. Ωστόσο έχουν δρομολογηθεί τόσο η ολοκλήρωση του ενιαίου Στρατηγικού Σχεδίου από το Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων όσο και η συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία σε βασικούς τομείς όπως η Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση & Δια Βίου Μάθηση. Εκπληρώνονται τα κριτήρια 2,5,6 και 7 (από 7 κριτήρια συνολικά). Ο φορέας έχει υποβάλλει έγγραφο αυτοαξιολόγησης.
4.4	National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction	<ul style="list-style-type: none"> Παρατηρείται σημαντική πρόοδος των ενεργειών. Εκτιμάται πως δε θα υπάρχει καθυστέρηση στην εκπλήρωση καθώς επικαιροποιούνται οι σχετικές στρατηγικές. Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης αναμένεται να τεθεί σύντομα σε δημόσια διαβούλευση.
4.5	National Roma Integration Strategy	<ul style="list-style-type: none"> Παρατηρείται πρόοδος των ενεργειών. Εκτιμάται πως δε θα υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην εκπλήρωση καθώς

A/A	Enabling Conditions	Πρόοδος εκπλήρωσης
	inclusion strategic policy framework	επικαιροποιείται η σχετική στρατηγική με ορίζοντα ολοκλήρωσης το καλοκαίρι του 2021.
4.6	Strategic policy framework for health and long term care	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατηρείται σημαντική πρόοδος των ενεργειών. • Εκτιμάται ότι δεν θα υπάρχει καθυστέρηση στην εκπλήρωση των απαιτήσεων, καθώς η επικαιροποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου με βάση τις κρίσιμες αναδυόμενες υγειονομικές ανάγκες (COVID-19) προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στο πρώτο εξάμηνο του 2021. • Έχει ξεκινήσει συνεργασία ΕΔ Υγείας με ΕΥΣΣΑ για την θετική αυτοαξιολόγηση των κριτηρίων 2 και 3 (από 3 κριτήρια συνολικά).
Οριζόντιοι Αναγκαίοι Όροι		
1.	Effective monitoring mechanisms of the public procurement market	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατηρείται πρόοδος στις ενέργειες που θα οδηγήσουν στην εκπλήρωση. • Για την κατάρτιση σχετικού σχεδίου ΚΥΑ έχει συσταθεί ομάδα εργασίας. Οι εργασίες της Ομάδας Εργασίας βρίσκονται σε εξέλιξη. Αργή εξέλιξη παρουσιάζει και η συμβατότητα ΚΗΜΔΗΣ - ΟΠΣ.
2.	Tools and capacity for effective application of State aid rules	<ul style="list-style-type: none"> • Με βάση τους επισπεύδοντες ΚΕΜΚΕ/ΕΥΚΕ δεν εκκρεμούν ενέργειες για τα θέματα κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση που δεν κριθούν επαρκή τα στοιχεία από την Επιτροπή, θα δοθούν οι απαραίτητες διευκρινήσεις. • Ο φορέας έχει υποβάλλει έγγραφο αυτοαξιολόγησης.
3.	Effective application and implementation of the EU Charter of Fundamental Rights	<ul style="list-style-type: none"> • Σχετική πρόοδος των ενεργειών • Εκτιμάται ότι θα υπάρχει έγκαιρη εκπλήρωση των επιμέρους απαιτήσεων του ΑΟ, δεδομένου ότι η εκπλήρωση σχετίζεται και με ενέργειες που άπτονται του νέου ΣΔΕ.
4.	Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Σημαντική πρόοδος των ενεργειών • Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ οριστικοποιήθηκε και εκτιμάται ότι θα υπάρχει έγκαιρη εκπλήρωση των επιμέρους απαιτήσεων του ΑΟ, δεδομένου ότι μέρος τους σχετίζεται και με ενέργειες που άπτονται του νέου ΣΔΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ V

Table 1: Enabling conditions (υπόδειγμα προγράμματος)

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
				Κριτήριο 2			
2.2 Governance of the energy sector	ERDF/ CF	(i) promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ii) promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy	Ναι	The National Energy and Climate Plan is notified to the Commission, in accordance with the provisions of Article 3 of Regulation No 2018/1999 and in consistency with the long-term greenhouse gas emission reduction objectives under the Paris Agreement and includes:			

¹³ Brussels, 13 December 2019 / *Provisional common understanding* in Block 2 / On the approach to the negotiations on Annex IV, convergence of views between EP and CONS: Discussions on the name and fulfilment criteria for the enabling conditions (CPR, Annex IV, 3rd and 4th columns below) will be based on the current wording of the specific objectives (COM proposal) with the possibility for future adjustments depending on the outcome of the ERDF-CF and ESF+ negotiations.

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
		Directive (EU) 2018/2001, including the sustainability criteria set out there in					
				1. All elements required by the template in Annex I of that Regulation	N	(76) ΕΣΕΚ www.ypeka.gr/Portal/0/Arxiki/Ethniko_Sxedio_Energia_Klima_Nov_2019.pdf	(212) Με την υπ' αριθμ. 4/23.12.2019 Απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΦΕΚ Β'4893) κυρώθηκε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) που περιέχει όλα τα στοιχεία που απαιτεί το παράρτημα 1 του κανονισμού Νο 2018/1999.
				2. An outline of envisaged financial resources and mechanisms for measures promoting low-carbon energy	N	(76) ΕΣΕΚ www.ypeka.gr/Portal/0/Arxiki/Ethniko_Sxedio_Energia_Klima_Nov_2019.pdf	(49) Περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ και ειδικότερα στο κεφάλαιο 5.2

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
2.4 Effective disaster risk management framework	ERDF / CF	Promoting climate change adaptation, and disaster risk prevention, resilience, taking into account eco-system based approaches	Όχι	A national or regional disaster risk management plan, established on the basis of risk assessments, taking due account of the likely impacts of climate change and the existing climate adaptation strategies, is in place and includes:			
				1. A description of key risks, assessed in accordance with the provisions of Article 6(1) of Decision No 1313/2013/EU ¹⁴ , reflecting current and evolving risk	0	(312) <ul style="list-style-type: none"> υπό διαμόρφωση National Disaster Risk Management Plan N. 4662/2020, ΦΕΚ Τεύχος Α/ Αρ. 27/ 07-02- 	(577) Η Γεν. Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας με την ψήφιση του Ν. 4662/2020 έχει πλέον την αποκλειστική αρμοδιότητα για την πολιτική πρόληψης των κινδύνων και της αντιμετώπισης φυσικών και

¹⁴ Decision No. 1313/2013 of the European Parliament and of the Council on a Union Civil Protection Mechanism.

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
				profile with an indicative 25-35 years time-span. The assessment shall build, for climate related risks, on climate change projections and scenarios.		2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις».	ανθρωπογενών καταστροφών. Η πρόσφατη προαναφερθείσα αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, σε συνδυασμό με την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, αλλά και η αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου της Ευρ. Ένωσης που επιφέρει η Απόφαση (ΕΕ) 2019/420 του Ευρ.Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης οδήγησαν στην απόφαση της κατάρτισης ενός σύγχρονου “National Disaster Risk Management Plan”.
				2. Description of the disaster prevention, preparedness and	0	(493) • υπό διαμόρφωση	(781) Το Εθνικό γενικό Σχέδιο που

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
				response measures to address the key risks identified. The measures shall be prioritized in proportion to the risks and their economic impact, capacity gaps ¹⁵ , effectiveness and efficiency, taking into account possible alternatives		National Disaster Risk Management Plan <ul style="list-style-type: none"> • Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας¹⁶ • Ν. 4662/2020, ΦΕΚ Τεύχος Α/ Αρ. 27/ 07-02-2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων ...». 	<p>διαθέτει έως σήμερα η ΓΓ Πολιτικής Προστασίας είναι ο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ. Η πρόσφατη αλλαγή του εθνικού θεσμικού πλαισίου σε συνδυασμό με την εμφάνιση της πανδημίας, αλλά και η αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου της Ευρ. Ένωσης (ΕΕ 2019/420) οδήγησαν στην απόφαση της κατάρτισης ενός σύγχρονου National Disaster Risk Management Plan που θα λάβει υπόψη τα ανωτέρω.</p> <p>Το Σχέδιο θα περιλαμβάνει ενδεικτικά για τρία χρονικά ορόσημα (2025 ,2030, 2040):</p> <ul style="list-style-type: none"> • τους στόχους για την πρόληψη

¹⁵ As assessed in the risk management capabilities assessment required under Article 6(1)(b) of Decision 1313/2013.

¹⁶ Βλ. στο <https://www.civilprotection.gr/el/%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%83%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%82> και https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/ypapofasi12992003xenokrati_el_GR.pdf

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
							<p>καταστροφών</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών • τις αναγκαίες επενδυτικές προτεραιότητες που σχετίζονται με βελτίωση των ικανοτήτων για αντίληψη – επίγνωση, πρόληψη, ετοιμότητα, αντίδραση και μείωση κινδύνων, <p>τους μηχανισμούς χρηματοδότησης (πόροι σε επίπεδο εθνικό, αυτοδιοίκησης Α & Β βαθμού), πόροι της Ευρ. Ένωσης και άλλων Διεθνών Χρηματοδοτικών Μηχανισμών, μόχλευση ιδιωτικών πόρων και ΣΔΙΤ.</p>
				3. Information on financing resources	0	(127)	(702) Η πρόσφατη αλλαγή του

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
				and mechanisms available for covering the operation and maintenance costs related to prevention, preparedness and response		<ul style="list-style-type: none"> • υπό διαμόρφωση National Disaster Risk Management Plan • Ν. 4662/2020, ΦΕΚ Τεύχος Α/ Αρ. 27/ 07-02-2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων ...». 	<p>εθνικού θεσμικού πλαισίου σε συνδυασμό με την εμφάνιση της πανδημίας, αλλά και η αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου της Ευρ. Ένωσης (ΕΕ 2019/420) οδήγησαν στην απόφαση της κατάρτισης ενός σύγχρονου National Disaster Risk Management Plan που θα λάβει υπόψη τα ανωτέρω. Το Σχέδιο θα περιλαμβάνει ενδεικτικά για τρία χρονικά ορόσημα (2025 ,2030, 2040):</p> <ul style="list-style-type: none"> • τους στόχους για την πρόληψη καταστροφών • την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών • τις αναγκαίες επενδυτικές προτεραιότητες που σχετίζονται με βελτίωση των

Αναγκαίοι Πρόσφοροι Όροι	Ταμείο	Ειδικός Στόχος (Α/Α για το ΕΤΘΑ)	Εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου	Κριτήρια ¹³	Εκπλήρωση των κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
			Ναι/Όχι	Κριτήριο 1	N/O	(500)	(1000)
							<p>ικανοτήτων για αντίληψη – επίγνωση, πρόληψη, ετοιμότητα, αντίδραση και μείωση κινδύνων,</p> <ul style="list-style-type: none"> • τους μηχανισμούς χρηματοδότησης (πόροι σε επίπεδο εθνικό, αυτοδιοίκησης Α & Β βαθμού), πόροι της Ευρ. Ένωσης και άλλων Διεθνών Χρηματοδοτικών Μηχανισμών, μόχλευση ιδιωτικών πόρων και ΣΔΙΤ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ Β΄ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Για πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στα elefthimiou@mncg.gr και pstavrou@mncg.gr
και στα 210 37 26 015, 007